

Bồng Lai

Ngại Núi E Sông

Chương: 1

Lời Mở Đầu

Chuyện tôi sắp kể ra đây không nhằm mục đích gì cả. Đau chân thì há miệng. Há miệng kể ra đây để mà ôn lại một giai đoạn làm người Gian nan vất vả đôi khi là sự rèn luyện để con người có thể kham chịu với mọi tình huống bất trắc. Nỗi đau của người này so với người khác thì chẳng thấm thía vào đâu Sự đau khổ tùy thuộc vào mức độ cảm nhận của mỗi con người trong mỗi tình huống khác nhau Cũng là một người, một sự kiện nhưng ở khác thời điểm cũng đem lại hệ quả khác nhau Không ai có thể đem hai nỗi đau mà so sánh với nhau một cách chính xác. Bây giờ nhìn lại, tôi thành thật cảm ơn những tháng năm mà tôi đã trải qua, để cảm thấy giá trị của sự sống và tất cả những gì đang trong tầm tay

Đoạn Một

Là con gái thứ nhì trong một gia đình có tám anh chị em. Nhưng cô đảm nhiệm vai trò của người chị cả bởi vì người chị gái bệnh hoạn yếu đuối triền miên. Cha là một sĩ quan tác chiến mỗi năm về phép chỉ một vài lần. So với

bạn bè thì cô không sung túc bằng nhưng cũng không đến nỗi phải vất vả lo cơm lo áo Tuổi thơ của cô đẹp và hồn nhiên như bao nhiêu trẻ em khác trong một mái ấm gia đình, quay mặt lưng lưng với mọi tai biến bên kia khung cửa sổ. Từ nhỏ cô đã mơ được đi tới một chân trời xa lạ, chốc lên phía Bắc để nắm bắt những bông tuyết trắng mà qua những câu chuyện bằng tranh cô đã xem. Cô mơ rằng lớn lên cô sẽ ra ngoại quốc học thành tài về giúp cho quê hương đất nước. Cô mơ được làm mẹ một bầy con ngoan. Mơ ước như thế đó, hảo huyền hay thực tế chỉ có thời gian mới trả lời

Thế rồi một hôm cơn bão dữ giáng xuống, cuốn phăng đi tất cả, không những riêng đối với gia đình cô mà tất cả đồng bào miền Nam. Cha cô bị bắt đi cải tạo và cả gia đình cô bị buộc phải hồi hương. Trên chuyến xe từ Đà Nẵng trở về quê ngoại, Vĩnh Điện, cô ngồi bên cạnh ông khói nên mặt mày phủ đen như nhọ nồi, bầu trời hôm đó cũng đen, mọi thứ như đang bị nhuộm thành một màu đen. Phải chăng đó là một dự báo rằng tương lai của cô rồi cũng là một màu đen.

Một bà mẹ và tám đứa con chẳng có một ai biết làm gì ngoài việc đong gạo bỏ vào nồi rồi đun lên. Gạo đong hoài rồi cũng cạn, củi đốt mãi cũng chẳng còn gì. Phải đi kiếm gạo nhưng bằng cách nào đây Từ cái thời làm công điểm tiến tới thời ruộng khoán, gia đình cô đã nghèo đói vật vờ lại càng tẻ tả thêm. Nông cụ cơ giới không có, con trâu cũng không, thôi thì cả một mẹ và bảy con thay thế trâu, kẻ cày người cấy, kẻ hốt, người mót để rồi sau mấy tháng thời lười con mắt chờ đợi ngày gặt hái, thì sau khi trừ vào những khoản nợ giống, phân, nước, rồi thuế và cả số nợ bán lúa ngon để lấy sức mà cày Sốt thóc mang về không đủ cho chín con người ăn một ngày

Đó là lúc ông trời thương, chớ đôi khi ông nổi chứng nắng hạn, hoặc mưa dầm, nước lũ thì ôi thôi nợ chồng nợ chất, đói lả ruột, đói phèo bọt mép.

Hơn mười năm cụm từ ăn cơm nguội không hề có trong tự điển của gia đình

cô. Nồi cơm chẳng khi nào cần rửa, một hột cũng không còn dính. Ăn xong rồi mà nồi vẫn còn nóng hổi Tre, gai, rơm rạ, lá chuối, lá dừa bất cứ thứ gì bắt lửa được thì bị lôi vào làm củi Thậm chí mấy cái củ chuối vô dụng trong câu tục ngữ ngày nào, cũng được đem phơi khô, nhóm bếp. Làn quần thứ gì cũng sạch sành sanh.

Thế là cô cùng một vài người bạn qua dò lên vùng Gò Nổi đồn sậy về làm củi Cô có dịp nhìn tận mắt sự tàn phá của chiến tranh. Những hố bom lớn nhỏ đủ cỡ, được bao phủ bởi những bụi nứa và sậy cao gấp mấy lần cô. Cô không thể tưởng tượng ở nơi hoang địa ấy đã từng có những nương dâu xanh thắm, những đồng lúa vàng, những ngôi nhà ngói đỏ, những cuộn khói lam của một vùng đất an bình trù phú trước thời chiến tranh. Nơi mà cô đang đứng đó chỉ mỗi một màu đất dửng dưng khô khốc. Chính nơi đây đã từng xảy ra những trận thư hùng khốc liệt, máu chảy thịt rơi của những người dân lành, của những người chiến sĩ bảo vệ đất nước, của những người từ miền Bắc vô vàn cả xác của những người lính Mỹ ở bên kia bờ đại dương. Tiếng gió rì rào lung lay những ngọn lau sậy hòa lẫn với tiếng nổ tí tách của những bụi cây đang bị đốt cháy không xua đuổi được cái im lặng đầy ám khí của vùng đất chết ấy

Cũng chính nơi đó Ba cô đã sinh ra, lớn lên, đã chiến đấu cho đến ngày cuối cùng và cũng là nơi Ba cô ngủ giấc ngàn thu sau này Lá sậy um tùm, bén ngót, nên đa số tiểu phu bắt đắc dĩ đốt cháy rụi lá trước khi đồn. Do đó không hiếm những trường hợp bị cắt hộ khẩu sớm hoặc tàn phế bởi vì chất nổ của cả hai bên còn vương vãi khắp nơi Dưới cái nắng đỏ lửa, đôi dép nhựa cô đang mang dường như muốn chảy ra, dễ dàng bị xuyên thủng bởi những gốc sậy nhọn hoét như những mũi chông. Đồn xong, bó như thế nào để xóc gánh về mà không bị đổ giữa đường là cả một vấn đề. Ai mà không ham bó cho thật lớn hầu cho xứng công lợi bộ đường xạ Trên đường về cô

bó đi bó lại mấy lần và đã bỏ đi hơn phân nửa mà nó vẫn nặng như hai cái cối đá đè trên đôi vai cô. Ra đi từ lúc gà chưa gáy sáng, về đến nhà thì mặt trời đã lặn tự bao giờ, một ngày lao động đổ mồ hôi, sôi nước mắt, một gói cơm và lộ phí dò ngang, để đem về được hai bó củi chỉ đủ nấu một ngày cơm khiêm tốn.

Mấy đứa em nhỏ của cô thì đứa đi hái rau má ở ven đường, hái mãi từ Vĩnh Điện lên đến tận Hà Nha thuộc huyện Đại Lộc cách nhà cả mấy chục cây số, đứa bắt ốc ven hồ, ao, bờ ruộng. Đứa lớn hơn một chút thì lên sông Cầu Nhí mò hến, câu cá. Trà chè làm gì cho phiền phức, nước đun sôi để nguội vừa hợp vệ sinh, vừa tiện lợi. Thế nhưng nước sôi để nguội đã là một thứ xa xỉ phẩm đối với gia đình cô và rồi từ đó gia đình cô uống nước tươi mát luôn, khỏi lọc, khỏi nấu chi cả.

Lúc mới về quê, gia đình cô định xoay qua nghề buôn bán. Mở một cái quán nhỏ bán đồ tạp hóa. Bán chẳng ai mua. Ai cũng nghèo cả mà. Thế nên, ăn dần thâm vốn rồi dẹp tiệm thôi. Mẹ cô mót hết số tư trang còn lại làm vốn vào miền trong mua khoai, sắn, đậu khô về bán lại tại nhà. Nhưng cái số con rệp chạy trời đâu cho khỏi nắng, khoai sắn để lên một mà chẳng có mống nào chịu mua cả. Hết cách thôi, không có tay buôn thì chịu.

Chăn nuôi đồng chung số phận. Người không có đủ ăn lấy gì cho gia súc. Nuôi thì hết ngày hết tháng chứ gia súc không chịu tăng trưởng chút nào. Vịt gà để dành cho thăm nuôi Ba cô. Đồ đạc trong nhà cái gì gỡ được thì đem đổi hoặc bán để độ bữa. Bộ lư đồng trên bàn thờ cũng đem đổi. Ông Bà chắc cũng thông cảm cho đám cháu đói meo đó. Tôn trên mái cũng bị giở xuống từng miếng. Nhờ vậy mà Cô học được cách vót lạt, đánh tranh. Cuối cùng trong nhà chẳng còn gì để sợ mất, mấy cánh cửa cũng bị gỡ nốt đem bán. Cô có người bạn, cha mẹ tập kết. Mỗi lần cô đến nhà người bạn chơi thì cô phát hiện nhà cô bạn có vẻ chật chội hơn, trong khi đó đồ đạc nhà cô mỗi ngày

một voi đi để thêm diện tích sinh hoạt.

Về hoa màu phụ, không hiểu tại sao hàng xóm cô, họ trồng thứ gì cũng tốt mú, xanh um. Còn nhà cô trồng thấy mà thương. Thiên hạ bảo không có tay trồng. Nhà có mười tám bàn tay, mà không có được một tay trồng sao Trái bắp to bằng ngón tay cái, nhiều lúc đói quá nuốt luôn cả cùi cũng chẳng đủ nọ Khoai lang thì càng thê thảm. Cắt lá ăn hoài cho nên củ thua cả khoai chạc nhà người Sấn chưa kịp lớn đã thỉnh vào nồi Kề làm sao cho hết cái khốn nạn của nhà cô. Tuy ruột trống hoát, bên trong rách như tổ địa Nhưng gia đình cô hết sức duy trì cái bề ngoài si diện. Đi mót đi hái ở xa thật ra, về nhà xóm đã lên đèn. Vẫn căn nhà ngói, vẫn bàn ghế, tủ giường. Cô không thích sự xộc xệch phô bày, luôn luôn tề chỉnh. Cái gì cũng có thể dấu giếm nhưng cái màu xanh tiều tụy thì chẳng che đậy vào đâu được.

Vậy mà cái thằng chết tiết bạn của con em từ Đà Nẵng ghé vào chơi, hẳn có thấy không? Nhà cô lâu lắm rồi chẳng có thực khách, chị em xôn xao bấm bụng hái ổi, hái nhãn lồng cho nó đốp. Cả nhà cô chưa ai cả gan ăn mấy trái cấm đó. Vì đó là món dùng để đổi gạo độ bữa Thằng chết tiết mượn chiếc xe đạp đi mua thuốc hút. Đã gần tới giờ cơm trưa, chị em cô tất tả chuẩn bị cơm nước chờ thằng chết tiết về. Chờ mãi cho đến tối cũng chả thấy tăm hơi chi cả. Chị em đâm ra cãi nhau Gây gỗ, chửi rủa, khóc lóc cho khăn cổ, cho xấu hổ chứ chẳng lợi ích gì. Đúng ra chính cô đồng ý cho mượn cái vật sở hữu đầu tiên cô tậu được qua từng mũi kim đan. Xe đạp vừa lấy về, dựng phía trước sừng sững như một con ngựa nhà trời khổng lồ. Cô ngấm chưa đã con mắt, cô chưa có dịp phóng lên yên biểu diễn một màn nào thì thằng chết tiết hiện ra như một lưỡi hái định mệnh. Kể từ ngày bước xuống, nhà cô hiếm khi có con ma nào viếng. Nay có người đến, tuy cả một gánh lo âu về chuyện cơm nước, nhưng chị em cô cảm thấy hớn hờ vô cùng. Nào ngờ đâu thằng chết tiết chơi một cú đau hơn bò đá... Tối đó chị em cô thần thờ lợi bộ

đi tìm, biết đâu thằng chết tiết cảm thấy hối hận, nhưng hổ thẹn không mang trả lại mà vất đâu đó. Cái biết đâu kéo dài hàng tuần sau đó. Sự thật phũ phàng nào cũng vậy, khó mà chấp nhận. Con người luôn nuôi một tia hy vọng rằng biết đâu ... Cái xót ruột tiếc của chìm dần trong quên lãng. Cho đến bây giờ cô vẫn chưa hiểu nổi tại sao một người bạn mà có thể nhẫn tâm đến như vậy

Suốt sáu năm Ba cô cải tạo, gia đình cô thay phiên nhau đi thăm. Bản thân cô được đi hai lần, một lần ở Trại Kỳ Sơn, lúc đó Ba cô tuy có thay đổi nhưng chưa đến độ nhìn không ra Ba cô mặc đồ tù binh của Liên Xô viện trợ trông ngồ ngồ, khi ấy gia đình cô chưa đến độ kiệt quệ, nên đồ thăm nuôi cũng được vài giỏ. Ra về cô cảm thấy như mất mát cái gì đó. Cô nghĩ là tại sao Ba cô lại chấp nhận một kiếp sống như vậy Tại sao Ba cô không chọn một hành động? Sau này cô đã hiểu rằng cái chết đôi khi chỉ là một phương thức chạy trốn. Năm năm sau, lần thứ nhì ở Trại An Diêm. Cô chuẩn bị rất nhiều chuyện để nói với Ba cô. Nhưng khi nhìn thấy Ba cô, cô chẳng còn hơi sức đâu mà trò chuyện. Trông thâm quá sức tưởng tượng của cô. Ba cô mặc bộ đồ vải mua tiêu chuẩn xã viên ở HTX do Cô may tay, bạc thếp, hỏn trước hỏn sau, cái nón cời trên đầu, chân mang đôi đế sụ Ba Cô, người cao lớn oai phong trong bộ quân phục ngày nào còn đâu Trước mặt cô là một ông già má hóp môi thâm, lưng còng khúm núm tuy tuổi Ba cô vẫn còn trẻ lắm. Đồ thăm nuôi vồn vện đựng gọn trong hai cái giỏ tay Hai cái giỏ mây, mà Ba Cô đã vào rừng chặt mây, vót, đan gỏi đem về trong chuyến thăm nuôi lần trước. Con vịt còm chưa mọc đủ lông đã bị lôi cổ mỡ thịt, đựng chưa đầy một lon gui-gô. Chẳng may trễ chuyến đò, ở lại thêm một ngày nên lon thịt vịt mặc dù đã kho rất là mặn đã lên mùi thối inh. Đồ đi không đành, đưa cho Ba Cô mà lòng buồn vô hạn. Nhìn những người thăm nuôi khác nào xe thô, nào gồng gánh lĩnh kình, cô thấy tủi hổ và thương Ba

cô vô chừng kể. Ba cô đã làm nuôi cả gia đình cô đầy đủ, mà đến khi sa cơ thì cả gia đình không nuôi nổi Ba cô.

Không biết ở trong trại Ba cô có hiểu là gia đình đã xoay xở đủ cả mọi cách vẫn không thể nào thoát khỏi cảnh lầm than. Đó là lần sau cùng cô đi thăm Ba và cũng là lần cuối cùng gia đình cô được gặp mặt Ba cô tại trại cải tạo. Vài tháng sau Má cô có lên thăm nhưng không được gặp mặt, được cho biết là Ba cô đang bận lấy gỗ trong rừng. Sau này gia đình cô được kể lại là lúc đó Ba cô đang bắt tằm ở trong trại. Khoảng vài tuần sau thì Ba cô được tạm phóng thích với lý do là bệnh quá nặng cho về nhà chữa trị. Cơm không có đủ ăn, tiền đâu mua thuốc, có tiền cũng không có thuốc để mua vào thời đó. Đoàn tụ với gia đình được vài ngày thì Ba cô ra đi, lần này thì ra đi vĩnh viễn. Mua được cái hòm và thuê được cái xe để đem xác Ba cô về quê là cả một sự cố gắng ngoài sức tưởng tượng của gia đình cô. Ngôi mộ không bia chỉ có một hòn đá nhỏ đặt ở phía bên đầu tượng trưng như một bia đá. Vậy đó cho một đời người.

Cuộc đời đã cho dạy cô một cách sống rằng, cái gì rồi cũng mất, cái gì cũng dễ bị tước đoạt, chỉ có hạt chữ bỏ vào bụng thì không ai có thể trấn lột được cả. Vì lẽ đó, cô và đàn em cô, dù khó khăn đến bao nhiêu cũng cố gắng học hành. Sau khi tốt nghiệp lớp 12 xong, tin vào chủ trương khoan hồng của Nhà Nước, tội ai làm nấy chịu. Cô nộp đơn thi vào trường Bách khoa Đà Nẵng. Tên cô không có trên bảng thí sinh trúng tuyển mà ở trên danh sách bị cưỡng bách lao động.

Ngày các bạn cô tựu trường là ngày cô bị cắt hộ khẩu cưỡng bách lên đường làm thanh niên xung phong, nghe sao mà mĩa mai, chua chát. Xung điền thì có chứ xung phong cái nổi gì. Suốt hai năm trôi giạt từ công trường này đến công trường khác, như một thứ ngựa non háu đá, cô xông xáo làm đủ mọi việc từ gánh đất, đào kênh, vác than, bưng vôi, đập đá. Chuyên than từ

những chiếc xuồng trên mỏ Nông Sơn về. Đội trên đầu cái trạc đầy bột than từ dưới vực sông lên bờ. Mắt vẫn thao láo, cổ không bị cứng, nhưng cô không nhìn thấy chi cả ngoài cái khoảng trống trước mặt. Chân bước thấp bước cao, bùn lầy trơn trượt, hẫng hụt rơi té không biết bao lần. Than phủ đầy mặt, đầy thân. Nhìn vào cô không biết đâu là than đâu là cô, tất cả đều là một màu đen, đen như cuộc đời của cô. Đi ngang vũng nước, cô trông thấy một bóng ma đen thui lúi giữa ban ngày. Như để kiểm chứng hư thật thế nào, cô nhăn hàm răng ra, con ma đồng thời cũng nhăn hàm răng trắng hếu trêu chọc cô. Chẳng ma quái nào hiện hình cả. Chính cô đó, một con người đang sống trôi dạt dưới hình hài của một bóng ma.

Cô tự cho mình là một chuyên viên đập đá. Không một dụng cụ bảo hộ lao động chỉ có cô, cái búa và những khối đá. Thoạt đầu cô đập tứ tung, đá văng tùm lum, có những mảnh đã cắm phập vào người cô, để lại những vết sẹo tưởng chừng chẳng bao giờ làm lành. Dần dà cô có kinh nghiệm cô biết tìm số của đá, công việc bớt phần nguy hiểm và cũng đỡ tốn nhiều sức như trước. Đôi khi giận dữ không biết trút vào đâu, đập lung tung xoe, đập hả hê để rồi nước mắt tuôn ra, khổ kêu không thấu ông trời. Người đời vô tình như những phiến đá kia, có phải vậy không?

Bụng vôi việc nhẹ nhàng hơn, nhưng đó là công việc cô sợ nhất. Cô sợ cái nóng của lò vôi, mặc dầu cô chẳng biết địa ngục có hay không, nhưng cô chắc rằng cái lò vôi nóng hơn cả địa ngục A Tỳ. Mồ hôi đổ ra tác dụng với vôi khô, tạo thành chất ăn da cô khiến nó nứt nẻ, sần sùi và tươm tướm máu. Cô thường lầm nhảm hát “Ta thấy em âm thầm sống đọa đày, trong lãnh cung xạc xào gió heo may...” như để phun ra bớt nỗi đớn đau về cả thể xác lẫn tâm hồn. Công việc cuối cùng cô giữ là Chị Nuôi, công việc có vẻ đỡ lem luốc. Nhưng khôn nổi cô không biết làm ngơ trước việc Ban Quản Lý ăn chặn bớt khẩu phần của anh chị em lao động. Cô lên tiếng thì bị đuổi trả

về địa phương. Gồng thân làm trâu ngựa không công, ngày được bố thí hai bữa cơm, mà cũng bị chê. Cơm là nói cho oai, chứ thật ra chỉ là bột sắn (khoai mì) viên cục, dính lẻo tèo mấy hạt cơm. Thiên hạ từng miệt thị cô là thứ “gái công trường, giường bệnh viện.” Cô có tiếc nuối chẳng khi bị tước mất danh hiệu gái công trường?

Về lại địa phương đúng vào lúc chiến trường ở Kampuchia cần dân công tải thương, cái tên của cô một lần nữa được chiếu cố, đặc biệt là chẳng có mống nào là nữ, ngoại trừ cô. Cô muốn tung hô tất cả. Máu cô sôi sục muốn ăn tươi nuốt sống cả một đám xúm lại, hè nhau quật chết một đứa con gái vô phương tự vệ. Cô thật sự không hiểu tại sao người ta có thể ác độc, tàn nhẫn đối với cô như vậy. Dù sao cô cũng chỉ là một cô gái mới lớn, cô đâu có gây nên tội tình nào đâu. Cô đã làm mọi thứ để xin được cái quyền sống mà họ đan tâm đưa cô vào con đường chết. Có lẽ họ muốn tiêu diệt cô, một đứa con gái của một tên ác ôn mà dám ngẩng đầu lên. Trên đường đi ra biên giới cô đã nhảy trốn vào rừng. Thật ra cô không sợ nguy hiểm hoặc ngại khó khăn, nhưng mà cô cảm thấy cô không thể dễ dàng chấp nhận một số phận mà họ đã tròng vào cô. Khi thiên hạ muốn cô chết, cô càng phải sống một cách quật cường hơn.

Cô không thể bỏ trốn luôn bởi vì Ba cô vẫn còn đang bị giam cầm. Thế là cô trở về đầu thú, sau vài bữa học tập về vai trò trách nhiệm của người thanh niên xung kích trong xã hội mới. Cô được cho về nhà chờ đợi đợt lao động khác. Nhưng cô lại bỏ trốn vào ngày lên đường, cứ thế cô sống chui nhủi ngày qua ngày. Cả đám cay cú với cô lắm, mỗ thị cô được chắc họ cũng dám làm. Có lần cô xin ông chủ nhiệm HTX nông nghiệp nguyên trước kia là lính trong đơn vị của Ba cô, một chân nuôi heo trong trại chăn nuôi của HTX, thì ông trả lời rằng cô không đủ tiêu chuẩn. Ô hay! Cắt rau, thái chuối, trộn cám mà cô cũng không đủ tư cách sao. Mọi tiêu chuẩn của một xã viên

cô bị cắt, hai sào ruộng thuộc khẩu phần cô đã bị trưng thu lại Cái gì cũng bị cắt bỏ, tước đoạt mà cái nghĩa vụ lao động thì vẫn để chình ình với cô.

Chính sách thời bấy giờ là nhà nào có nhiều lao động chính thì phải đi kinh tế mới Mẹ cô, chị cô là hai người yếu đuối, cô và đứa em kế cũng vừa xong lớp 12, bị tính là bốn lao động. Do đó gia đình cô bị liệt vào diện phải lên đường. Họ thật là nham hiểm đã không cho cô làm ruộng, mà tính cô như một lao động chính. Họ muốn cô trở thành kẻ ăn bám xã hội, ăn bám chính gia đình cô, vốn cũng đã chẳng có cái gì để bỏ vào bụng. Giá không có cô, với ba lao động chính của gia đình tám hộ khẩu thì nhà cô đâu phải đi KTM. Cô mang mặc cảm tội lỗi với gia đình. Cô nhớ mãi lời tuyên bố của đứa em kế: ”Nếu em là chị, em sẽ không sống như chị đâu” Hàm ý chỉ trích thái độ trốn tránh nghĩa vụ lao động của cô. Tuy chỉ hơn em Cô hai tuổi, nhưng Cô mang vai trò “quyền huynh thế phụ“, dám em răm rắp tuân lời cô. Thế mà em cô đã dám nói thẳng vào mặt cô như vậy Đám nhỏ còn lại, tuy chẳng dám thố lộ rõ ràng, nhưng trong ánh mắt của các em, Cô cảm thấy cô đã mất chỗ đứng trong gia đình cô. Nhưng rồi số phận đứa em có khác gì cô đâu Rớt đại học, về làm ruộng, chịu không nổi trước sự bạc đãi của chế độ, đã uống thuốc rầy kết liễu cuộc đời Được phát hiện kịp thời, em cô được khiêng bằng võng ra bệnh xá Điện Bàn cấp cứu Sau khi vô hai thùng nước, súc ruột, về nhà đóng tiền phạt cho cái tội ngụ Không có tiền phải xúc lúa mà nộp phạt. Cô em tình nguyện đăng ký vào bộ đội, bị từ chối Tình nguyện đi TNXP để giải quyết nạn thừa lao động, được chấp thuận, dĩ nhiên. Cô thì vẫn ì ra đó. Cô cảm thấy hổ thẹn vô cùng, xưa nay đối với gia đình cô là tấm gương sáng cho đàn em. Nhưng từ đó cô không còn dám lên tiếng dạy dỗ các em của cô. Tuy không nói ra nhưng có lẽ gia đình nghĩ là cô vô trách nhiệm, thiếu bổn phận và hèn nhát. Cô em lao động ở Đắc Lắc, phản ảnh hưởng chất độc của thuốc rầy còn vương lại, phản rừng thiêng nước độc, cô em trở bệnh nặng

sắp chết thì có một anh cán bộ không ngại dính líu đến cái lý lịch nặng như chì của cô em đã ra tay săn sóc. Ân qua nghĩa lại, hai người đã đến với nhau Theo chồng về Tam Kỳ. Sau này, người chồng bị sa thải Một tay cô em với cái máy may cũ kỹ đã cùng chồng có được một căn nhà, và nuôi hai con, một đứa đã vào đại học. Thế đó, cùng một chỗ sinh ra, mỗi người một vẻ. Nhìn bề ngoài khó mà xét đoán được con người Em cô ăn nói dịu dàng, tính tình thùy mị, cô thì ngược lại Thế mà em cô lúc nhỏ đã đi học võ để anh chàng nào lạng quạng thì cho nó biết tay Đến lúc lớn lên dám tình nguyện này tình nguyện nọ. Còn cô tuy hiếu động nhưng đa cảm nên đời cô bất hạnh. Cô dữ dằn để chống chọi cái đời nghiệt ngã như một sự đấu tranh sinh tồn vậy Cô là loại “gặp thế thời thời phải thế” thôi Cô đâu muốn trôi đời trên người thiên hạ. Cái cô muốn là một cuộc sống bình yên, mà dường như quá to tát và không thể nào vớ tới được. Cô cảm ơn việc truất phế quyền làm ruộng đó của nhà cầm quyền bởi vì cô đâu có mong được cái công việc nai thân ra cuốc xới, cong lưng nhổ mạ, cắm cái đầu sát rạt xuống vũng sinh cày và mò cỏ để rồi chẳng có một hột gạo đổ vào nôi

Có một hôm cô đang cuốc đất ruộng sạ, sinh lầy văng tung tóe, nhìn cô và con bù nhìn khó mà phân biệt. Hôm đó nhằm chiều thứ Bảy cán bộ, công nhân từ các công sở đi làm xa trở về nhà, họ cười nói xôn xao, quần là áo lượt, trong đám đó có những người bạn học cũ của cô. Cô ngẩng đầu lên dòm thấy họ, nhưng họ dường như chẳng trông thấy cô, đứng dung quay mặt làm ngơ. Cô không biết họ nhận không ra cô hoặc là họ không muốn nhìn ra cô. Nước mắt cô đổ xuống, giữa cô và họ có gì khác biệt, khác chẳng là nơi cô sinh ra Thật tình thì Cô không trách cứ ai cả, mà cho dù có trách móc thì không lẽ trách móc luôn cả bạn bè, gia đình, và luôn cả bản thân cô. Hơn nữa chính cô cũng không nhận ra mình về nội dung lẫn hình thức. Chuyện có vẻ khó tin, mà có thật. Một khi âm thanh nó có cường độ cao quá, thì lỗ

tai bình thường sẽ không nghe thấy gì cả. Giống vậy, niềm đau lên đến đỉnh chót vót thì không còn là nỗi đón đau nữa

Một buổi trưa nọ, trong giờ giải lao ở công trường xây dựng, mọi người nằm trên sạp tre nghỉ. Ai nấy nằm gác chân lên tường, hoặc co lại Đưa mắt điem qua những bàn chân nứt nẻ, sần sùi, đen thui đen thui, cô không biết chân nào là của cô. Cô bật cười khan, khi vểnh cái ngón cái lên để tìm ra thủ phạm. Gót hồng đỏ ư, những móng chân đã một thời chăm chuốt đỏ ư, thậm chí còn có trong một bài thơ của cây si, mà bi chừ sao giống cái chân của con khi khô quá.

Cô có nghề đan áo mướn, cô ăn cắp kiểu rất lẹ và đan cũng khéo Có lẽ ông trời cho cô một lối thoát để cô kiếm sống. Làm nghề đan thì chỉ cần đôi que là hành nghề ở đâu cũng được, ngay cả trong lúc chạy trốn, ở bến xe, bến tàu, buồng tối Cô sống như vậy cho đến ngày Ba cô về và mất đi Chẳng còn gì ràng buộc chân cô, cô quyết định từ biệt cái xứ, nơi đã vui đập, chà đạp cô. Cô còn nhớ cuốn phim cô xem ở Đà Nẵng trước ngày đi, “Mac-sco-va Không Tin Vào Những Giọt Nước Mắt.” Cuốn phim đó đã hun nóng cái ý chí ra đi của cô. Cô về thăm mộ Ba cô và hứa rằng cô sẽ về xây mộ Ba cô một ngày không xa Trong suốt thời gian ấy, cô vẫn mang bên mình những cuốn sách ôn thi đại học. Cô dự thi đại học 5 năm liền. Một lần ở Bách khoa, một lần ở Nông nghiệp 4 Thủ Đức, hai lần ở Sư phạm Kỹ thuật Thủ Đức, và lần cuối cùng là ở Sư phạm Qui Nhơn. Trừ lần đầu tiên, những lần sau cô chọn trường ít kẻ chen chân nhất, đương thời có câu “nhất y, nhì dược, tạm được bách khoa, ngoài ra mới tới sư phạm,” thế mà cô cũng không tìm được một chỗ đứng. Thiên hạ cười cô làm việc hoài công. Dẫu biết làm chuyện Dã Tràng xe cát nhưng cô không muốn chấp nhận số phận một cách dễ dàng. Có một lần cô đi nộp đơn dự thi tại ban tuyển sinh Đà Nẵng, nhân viên nhận hồ sơ thường giở hồ sơ để xem phần chứng lý lịch trích ngang, có lẽ để sắp

xếp thí sinh dự thi theo diện nào Sau khi xem lời chứng ở lý lịch cô “cha, nguy quân, ác ôn, đang cải tạo”, tên nhân viên ngẩng lên nhìn cô, cô đọc trong ánh mắt của anh ta rằng “Lý lịch như vậy mà đi thi làm gì cho phí công.” Cái nhìn của người nhân viên làm cô ghen ngang cuống họng. Cái nhìn như muốn làm cô thấp bé lại, không, cô ngẩng đầu nhìn thẳng vào mắt đối phương. Như không chịu nổi cái ánh mắt thách thức của cô, anh ta cầm đầu xuống tiếp tục làm việc.

Cô tự hào về Ba cô. Ba của cô là ác ôn sao Trong những ngày Đà Nẵng sắp mất, hầu hết các quan thầy đều rút tháo Ba cô, một quân nhân trong suốt đời lính quanh quần đóng quân ở những vùng núi xa xôi, tên nghe lạ hoắc như là Dùi Chiêng, Đèo Le, Kiểm Lâm, Đức Dục, Hiệp Đức, và cuối cùng là Phú Phong. Mới đây cô có xem một số tài liệu và những đoạn hồi ký của binh sĩ Mỹ trong những trung đội phối hợp với nghĩa quân và địa phương quân, đa số có thành kiến không tốt về hai lực lượng đó. Cô rất là bất bình. Một số người không tốt đã gây ảnh hưởng đến những người như Ba của cô. Ba cô đã quyết trần thủ vùng đất Gò Nổi cho tới giây phút cuối cùng. Khu phố cô ở, bạn bè cô tất cả đều di tản, chỉ còn mỗi một gia đình cô đang nôn nóng chờ tin tức Ba cô. Khi Ba cô về đến nhà, thì những chiếc xe tăng của phía bên kia đang tiến về Đà Nẵng.

Cô quá khờ khạo khi tin vào lời nói của họ. Cô đã cố gắng học thật giỏi, lao động thật xuất sắc. Cô đã từng lao động tích cực trong mọi phong trào, hăng như con bọ xít nào là bóc mẽ giỡn mả, khai hoang vùng đất mới, công trình thủy lợi, công trình vùng cát, và cả hai năm trong các công trường. Tất cả nỗ lực chỉ nhằm muốn trở thành một công dân tốt, phụng sự cho đất nước.

Phương tây có câu “ if you don’t know where you’re come from, you won’t know where you are going.” Cô dịch theo ý cô là, nếu bạn không biết mình là ai, bạn sẽ không làm nên trò trống gì. Có lẽ cô đã quên cô là ai, cho nên cô

cho phép cô bị lợi dụng. Bạn bè cô đa số đã ra trường, được phân công phân nhiệm về những cơ quan ngon lành. Còn cô thì vẫn chưa biết sẽ về đâu, con đường cô bị nghẽn lối và mịt mờ quá. Hay ho gì cả một đám đàn ông từ trưởng đội du kích, công an thôn, chủ nhiệm HTX nông nghiệp, bí thư xã Đoàn, đến chủ tịch xã toa rập với nhau chơi chết cô. Một đứa con gái không có khả năng tự vệ. Sở dĩ cô chịu đựng được những nỗi gian truân, nhục nhằn là cô mang niềm hy vọng ngày về của Ba cô và sau khi xong nghĩa vụ cô sẽ tiếp tục con đường học vấn. Chính niềm tin và hy vọng đó đã thấp sáng cho cô dò bước trên con đường mịt mờ, tối tăm. Nhưng tất cả đều đã phụt tắt

Ngại Núi E Sông

Chương: 2

Con người là một động vật có tính thích nghi cao đối với môi trường sống. Do đó, dù ở bất cứ hoàn cảnh nào con người cũng có một cách để tồn tại. Đấu tranh sinh tồn của con người không phải là đạp đầu lên kẻ khác mà sống. Không ai tài giỏi hơn ai. Chỉ khác là ở chỗ điều kiện sẵn có và điều kiện phải tự kiếm lấy. Điều kiện sẵn có là những cái ông trời ban cho như là tài năng, thông minh hoặc của thừa kế, danh phận do cha mẹ ông bà cho. Cần cù và sự cố gắng là những thí dụ của điều kiện tự tạo. Thiên hạ có câu “cần cù bù thông minh.” Do đó, thông minh, tài năng chỉ là một điều kiện đủ cho sự thành công. Để tạo ra được điều kiện con người cần phải có niềm hy vọng. Hy vọng không nhất thiết phải là to lớn. Hy vọng là chất dinh dưỡng cần thiết cho sức mạnh tinh thần. Thế nhưng cô chẳng còn niềm tin, mất cả hy vọng, làm thế nào vượt qua cái khổ nạn này?

Năm Mậu thân lần đầu tiên cô nhìn thấy người lính từ miền Bắc vô. Họ là một thứ kẻ, tuổi thơ cô đông đầy những ông Kẹ. Trước đây cô đã có dịp nhìn mấy người du kích chết nằm phơi thây ở bên xe Vĩnh Điện, xác lòi từ thôn Tân Mỹ về. Té ra họ cũng là người saõ Tết năm đó đạn đại bác nã vào xóm cô, nhằm ngăn chặn đoàn biểu tình do bên kia núp sau lưng lấy dân làm bia đỡ đạn tiến dần về quận Điện Bàn. Chính Ba cô lúc đó cũng có mặt tại quận biết là vợ con đang nằm trong khu vực đầu tên mũi đạn cũng đành chịu bó tay. Nhà cô cách quận chỉ vài trăm thước, Ba cô đứng bên kia cổng Cưỡng, thất thanh gọi mẹ con cô bên này cổng. Cái cổng là biên giới của hai bên

ngay lúc ấy Nhà sập một bên, một số người đến tỵ nạn nhà cô bị thương nặng. Tất cả chạy ra khỏi hầm để chạy về phía bên kia . Xác người nằm ngổn ngang, cả đoàn biểu tình đều bị dập tan. Cái giếng bay mất thành, cô còn bé lấm tay bông em nhỏ mà nhảy ngang qua miệng giếng, đập lên xác người mà chạy. Cô nghe âm thanh của những làn đạn lướt qua đầu Mùi thuốc súng khét rẹt, tiếng rên rĩ của những người bị thương đang oằn oại trên đường cái. Vừa trông thấy Ba cô đang vẫy tay, cô nghe tiếng rú, và Ba cô cùng một người khác ngã xuống. Sảng vía hồn kinh, cô bông em chạy lên dốc công trong lúc đạn bay vèo vèo bên tai chạy về phía Ba cô. Lúc đó Ba cô lồm cồm bò dậy đón lấy chị em cô và cả gia đình đều chạy thoát qua phía bên kia. Thì ra vì đứng lên vẫy tay, Ba cô đã làm mục tiêu cho phía bên này công bắn tỉa, không trúng Ba cô mà trúng vào một người cha, người chồng khác cũng đang nóng lòng về số phận của vợ con. Cả nhà cô chạy khơi khơi giữa làn mưa đạn mà không ai hề hấn gì cả. Cái sống, cái chết như được định sẵn.

Cô đã chán ngấy chết chóc, thù hận, chiến tranh. Cô mơ một ngày được thôi tiếng súng. Nhưng rồi cái ngày đó đã cướp đi người cha của cô, em cô phải vào rừng mà sống, khiến gia đình cô ngụp lặn trong túi nhục, nghèo đói. Còn cô, sống cho mòn ngày tháng. Chẳng còn gì để bầu vịu. Mất hết niềm tin trong thế giới loài người, cô hướng vọng về những đấng cao siêu, vô hình vô tướng cũng chẳng tìm thấy một lối đi nào cả. Cô trở về sục sạo với cái xác của cô để tìm lời giải thích. Thiên hạ có câu “you reap what you sow,” có nghĩa là gieo gì thì gặt nấy. Cô đâu có gieo gió mà sao cô cứ gặt bão. Phải chăng cái nghiệp chướng cô đã gây từ bao đời trước? Nếu quả thật vậy cô phải trả đến bao giờ? Có cách nào để phá cái nghiệp đó không? Lăn quăn cô vẫn phải chịu khổ hoài sao.

Cô tìm câu trả lời qua sự tìm hiểu về tướng số, khoa chỉ tay. Phải chăng vì cái tóc quăn như rẽ tre của cô khiến đời cô lận đận, cái lằn cắt ngang sống mũi khiến cô lao đao, và cái bàn tay đầy dấu cắt ngang kia đã khiến cô ngóc đầu không nổi. Như vậy có nghĩa là cái số con rệp thì cho dù có cố gắng cựa quậy, vùng vẫy đến đâu thì cũng chỉ là con rệp hôi hám. Cô không tin như thế. Cô phải tìm cách cải số. Chỉ có ý chí và lòng kiên trì của chính cô mới cứu vớt được cô thôi. Cô không được ban cho một hoàn cảnh thuận lợi điều đó không có nghĩa là cô không thể làm nên tích sự gì. Như cô đã nói ở trên sự ban cho chỉ là một yếu tố đủ cho sự thành công, cái cần là cô phải có một niềm tin, một niềm tin trong chính cô.

Cô nhớ mẩu chuyện về số mạng, định mệnh của linh mục Anthony de Mello mà cô rất ưa thích. Chuyện kể một vị tướng Nhật tên Nabunaga đã tuân theo số mạng theo cách riêng của ông. Khi ông quyết định tấn công địch quân với lực lượng không ngang ngửa, một chọi mười, tinh thần binh sĩ của ông rất là

hoang mang lo sợ. Trên đường ra chiến trận phải ngang qua một đền thờ rất hiển linh. Tất cả đều vào cầu nguyện. Ông Nabunaga nói, "Trước sự chứng giám của chư thần, nếu tôi tung đồng tiền này lên - nếu ngửa, chúng ta thắng - nếu sấp, chúng ta thua" Ai nấy háo hức chờ xem định mệnh an bày. Đồng tiền, tung lên, và ngửa. Trận thư hùng kết quả châu châu đầy xe nghiêng. Ngày kế đó, viên sĩ quan phụ tá, nói với ông, "Không một ai có thể thay đổi được Số Mệnh!" Nabunaga điềm nhiên trả lời, "Đúng vậy", rồi đưa ra đồng tiền có hai mặt đều ngửa. Ai đã đưa ra định mệnh?

Cô muốn trốn khỏi Việt Nam. Cô vào miền Nam, lang thang từ Cần Thơ, Phụng Hiệp, Sóc Trăng, ra Long Khánh, Bà Rịa, Thủ Đức không tìm ra được một chỗ trú thân. Những đồng bạc kiếm được qua nghề đan áo sắp cạn, trong lưng không một mảnh giấy tùy thân. Cô về lại Sài Gòn, được một người cậu họ xa thật xa chưa vợ ở chợ Ga Phú Nhuận cho ở nhờ. Cô nhận đồ thuê gia công, làm muốn mù con mắt cũng chỉ đủ tiền chi tiêu lằng quằng. Tưởng là cô tạm thời yên thân, nào ngờ đâu một đêm ông cậu nọ nổi chứng, tính làm chuyện bậy bạ. Tuy là không có chuyện đáng tiếc xảy ra, nhưng cô không thể tiếp tục sống với ông ta nữa. Thế là cô phải cuốn gói ra đi. Tạm trú ở các cư xá sinh viên với bạn bè. Thật tình cô chẳng muốn làm phiền ai cả, cô hết cách rồi. Cô phải tìm lối giải quyết để chấm dứt tình trạng nung nấu ăn bám đó càng sớm càng tốt.

Chỉ có một nghề hợp với hoàn cảnh tứ cố vô thân của cô; nghề làm mướn. Cô vào nghề dệt mướn từ đó. Ngoài giờ dệt ra, cô học thêm nghề xỏ go, khâu lược để kiếm thêm tiền gửi về nhà. Cái ý định trốn khỏi Việt Nam không biết sẽ thực hiện bằng cách nào đây. Sau vài lần canh me thất bại cô quyết chí kiếm tiền cho chuyến đi của cô. Làm quen ăn, quen ngủ suốt mấy năm dài cô chỉ dành dụm được 5 phân vàng, cứ theo đà ấy thì ít nhất là hai mươi năm cô mới đủ tiền ra đi. Vì cứ mỗi năm cô mang về nhà một lần, lúc vào lại cô phải làm lại từ đầu. Tiền vô nhà khó như gió vào nhà trống, thật chẳng ngoa chút nào.

Dùng 5 phân vàng đó cô xuống cửa hàng tiểu thủ công nghiệp Quận 1 tậu chiếc xe đạp. Chiếc xe đạp thứ hai trong đời cô. Chiếc kia bị thằng chết tiệt cầm mất lúc còn ở quê. Cô vui vẻ, hí ha hí hửng đạp xe về. Có phương tiện giao thông, từ nay cô sẽ có cơ hội bợ bạc rồi. Họa vô đơn chí, gặp tai họa nữa!!! Lần này vì vui quá đà, cô ùi vô chiếc xe ba-luạ. Cái bánh xe cong vẹo số 8. Cô khóc ré lên, tả oán này nọ. Thì ông tài xế xe tải từ quán cơm trên đường CMT8, vừa bước ra tới xệ. Có sự rõ ràng là cô tự húc vào cái đuôi xe tải, khóc cái nỗi gì mà khóc. Sau đó, có người nào đó ra tay nghĩa hiệp đem xe cô vào tiệm nong là cái niềng. Thợ xịn quá, nên chiếc xe mới cắt chỉ của cô vừa đi vừa giựt điệu disco.

Nhân những ngày cúp điện, Cô đạp xe lên tuốt Trung Chánh, Hóc Môn mua

giấy và dàn biên. Nhằm gấp rút kiếm tiền, cô tiết kiệm dành dụm để chơi hội kiếm lời. Cô nuôi mãi cho đến hồi trút ống, lời đâu chẳng thấy, mất cả vốn, chủ hội trồn mất tiêu. Đúng là “lời thì có lợi nhưng răng không còn!” Giận cảnh hồng, tìm tới nhà chủ hội để thua đủ. Miệng hùm gan sứa, nợ cũng chả dám xiết chỉ ngồi khóc cho hả hê rồi tiu nghỉu ra về.

Chán chê lối kiếm tiền đi đường tắt ấy, cô quay sang nghề quay dàn biên, và bỏ giấy cho nhà hồ song song với cái nghề dệt, móc go, khâu lược. Một buổi nọ, lom khom khiêng bó giấy, túi tiền tuột đầu mất. Cô lòng sục, lục lọi cả đồng giấy to bình sư mà chẳng thấy đâu. Khóc nữa, khóc cho đến khi ngáp mới chịu ngậm. Tranh thủ giờ nghỉ cao điểm mỗi đêm, cô ghi danh học kế toán ở hội Trí Thức Yêu Nước. Thiên hạ lại có dịp cười cô, họ cho cô không chịu yên phận, học đòi trèo cao. Trèo cao cái quái gì đâu. Cô đang bị chìm dưới vũng sinh, thách thức đời mình và cố ngoi đầu lên thế thôi.

Bỏ ngoài tai lời châm chọc, cô học mãi cho đến Hội không còn lớp Kế toán nào để cô học nữa, cô vẫn còn làm một con thợ dệt hay mơ điều viễn vông. Tuy nhiên, trong cô luôn có niềm tin rằng, có đi nếu không chóng thì chầy tất phải đến. Cô nhớ lời dạy của Đức Phật: “Hãy tự mình thấp đuốt lên mà đi”, đừng ngồi đó nguyên rũa bóng đêm. Và dĩ nhiên cô không quên cô là một người đang cư ngụ bất hợp pháp, một kẻ đang chạy trốn nghĩa vụ và sau lưng cô là một đàn em đang thoi thóp.

Cô còn bày đặt đi học đàn guitar nữa chứ. Tuần hai buổi, học hoài học huỷ mà đàn không ra cái mốc xỉ gì cả. Cô nhớ lại cái anh hàng xóm ngày nào cũng hành hạ bà con lối xóm tiếng đàn như những giọt mưa rơi trên thùng thiếc của anh ta, nên cô không dám để tiếng đàn tài danh của cô lọt vào tai của người không biết thưởng thức. Bật hai cái máy dệt thoi đánh ầm ầm lên, và cái máy suốt kêu chen chết cùng với hai cái motor chạy hết tốc lực hoà điệu với tiếng đàn của cô. Cô chỉ muốn chuyển găm cho nhuyễn như thôi, còn âm thanh cô có nghe đâu mà biết. Cô chỉ chơi đàn trong đêm thôi, giống như bông dạ quỳnh quý hiếm chỉ nở về đêm đó mà. Cô khảy đàn lúc chủ nhà ngáy kho kho, bằng không thiên hạ tưởng cô mất dây.

Cô học búa xua ở HTTYN hết lớp, cô qua Câu Lạc Bộ Phụ Nữ, rồi đến mấy nhà Văn Hóa Thanh Niên học đủ thứ trên đời, môn thích, không thích, có ích, không có ích, ... Từ may vá, cắm hoa, nhảy nhót, bơi lội, cô học tuốt luốt. Để làm gì cô không quan tâm, cô chỉ cảm thấy rằng ngày hôm nay sẽ không bằng ngày mai, thế thôi. Ngày mai nhất định sẽ quang đặng hơn, mây mù sẽ bị xua đi. Thế rồi cái ngày cô tin sẽ xảy ra, đã đến. Cô được một người bạn giới thiệu một chân kế toán ở một HTX Dệt ở Quận 11. Có việc cô rất mừng nhưng rồi lo không biết nhà đâu mà ở. Ngay lúc đó cô gặp lại người bạn học ở Đà Nẵng, vừa lấy chồng ở Sài Gòn, được người cô chồng đi Mỹ để lại một căn nhà lầu ở Quận 6. Người bạn gái xa nhà lạ cảnh cần có một

người bạn. Thế là cô có được một chỗ nương náu HTX đó mượn cô vào để xử một đồng số liệu kế toán mà đã hơn ba năm chưa thanh lý quyết toán. Cô làm hoàn toàn trên con số suốt mấy tháng liền. Cô lên bảng phân phối thu nhập, cân đối tài khoản. Thanh lý hầu hết các hợp đồng quốc doanh cũng như đối với tư doanh, và với từng xã viên của HTX. Đến khi cân đối sổ sách với con số thực tế tồn kho thì ôi thôi cô mới biết là HTX đã làm ăn thua lỗ, nợ hợp đồng chồng chất. Hèn gì mấy tháng rồi chưa chịu trả lương cho cô, chỉ tạm ứng một số tiền nhỏ.

Ở nhờ nhà bạn mà không đóng góp vào sở hụi thì tránh sao khỏi cảnh mất lòng. Mặc dù cô đã phụ bán cà phê, cơm nước, dọn dẹp nhà cửa. Đến nỗi chồng của cô bạn khen cô trước mặt vợ không hết lời. Khi cô bạn sinh, cô trở thành bà nuôi để bắt đất dĩ, cơm nước, giặt giũ, hơ háp cô bạn và đứa bé. Cô làm việc như một con ở, nhưng cô cảm thấy vui vì đã giúp được bạn, như một hình thức trả ơn khi cô bạn cần cô. Cô bạn ngày xưa học chung một lớp, đâu học giỏi bằng cô, cũng đâu xinh gái bằng, nhưng nay là bà chủ nhà của cô. Cô bạn đã tốt nghiệp đại học, có chồng khá giả, trong khi cô cù bắt cù bớ, một miếng giấy lận lưng cũng không, cho nên lắm lúc cô bạn lên giọng “dạy bảo” cô. Nỗi đau nhục này còn xót hơn những nỗi đau khác.

Thế rồi trong một cơn thịnh nộ người bạn tốt kia đã vứt đồ đạc của cô ra khỏi nhà. Sau một trận cãi vã với Ban Chủ Nhiệm về việc không chịu trả lương cho cô, cô mất việc. Về đến nơi ở thì chứng kiến cả gia tài của cô bị ném ra ngoài. Cô như điên khùng, cô muốn gào thét, muốn khóc la cho vơi bớt nỗi tuyệt vọng, chán chường, nhưng cô cầm nín, nén nỗi nhục nhã, ngồi thu vén đồ đạc. Đẩy chiếc xe đạp cà rịch cà tàng chở toàn bộ tài sản vón vện trong một cái thùng giấy, thất thểu ngang qua cầu Phạm Đình Hổ, cô muốn nhảy xuống, xáng mạnh đầu vào thành cầu để dịu bớt cái căng thẳng cùng cực đang phủ cả thân kinh cô. Cũng may, mắt cô vẫn đủ sáng để nhìn thấy dòng nước đen xỉn, và khứu giác cô vẫn còn hoạt động để ngửi cái mùi thối hoét của cái cống lộ thiên đó. Cho nên cô tiếp tục bước cao bước thấp lang thang khắp phố, và cuối cùng tối hôm đó cô qua đêm ở chợ Bình Tây. Mặc dù lang bạc kỳ hồ đã khá lâu, đó là lần đầu tiên cô ngủ chợ. Cô không hiểu tại sao cô bạn lại đọc rõ nỗi bất mãn của cô, cô đã chôn kín niềm tủi nhục, san bằng với một thái độ phục tùng, hài lòng. Sau này cô mới hiểu ra, do người em chồng của cô bạn kể lại, là cô bạn đã đọc trộm nhật ký của cô. Hèn gì, buổi tối đó, cô bạn mắng vào mặt cô là đồ giả dối, gì là nuôi ong tay áo. Giả dối thì cô hiểu, cô đã giả dối gượng vui, nhẫn nhục sống qua ngày. Nhưng còn nuôi ong tay áo, có lẽ nào cô bạn nghi ngờ lòng chung thủy của chồng cô ta? Khi cô bạn sinh ở bệnh viện, cô giữ ý đi ngủ lang nhà bạn khác. Vả lại, mục đích của cô đâu phải là ở lại Việt Nam để giết chồng thiên hạ. Cô đang đi tìm đường vượt thoát cơ mà. Cô nhớ rõ ánh mắt thương cảm,

ái ngại của người chồng khi nhìn cô ngồi thu lượm gia tài trước hiên nhà họ. Tất cả dường như quá sức cho sự chịu đựng của một con người. Cô xấu hổ giấu kín chuyện đó, thề với lòng là sống giữ chết mang theo, không nói cho một ai biết. Thiên hạ sẽ nghĩ là cô thế nào đó, mới đến đâu cũng bị xua đuổi. Thật tình thì ngay cả ông cậu họ kia cô cũng không oán giận, và chính với cô bạn cũng vậy. Họ là những con người tốt, đã mở lòng đem cô về cho trú ngụ. Chuyện xảy ra thì đã xảy ra, biết làm sao hơn. Cô kiểm điểm lại con người cô có hèn hạ, có làm điều gì xấu xa không? Không! Trăm lần không, tỷ lần không.

Bên cạnh những con người đó, vẫn có những bạn bè mưu mang cô, bà chủ dật và các con của họ, đối xử rất tốt với cô. Tạo cho cô có điều kiện đi học ban đêm. Còn có biết bao nhiêu người khác đã mở rộng trái tim đón nhận, giúp đỡ cô sau này. Đời mà, có thức đêm mới biết đêm dài. Cô không biết mình có khác hơn những người như ông Cậu họ, và cô bạn, hay là còn tệ hơn khi cô đứng trong vị trí của họ. Nhưng dù sao thì cũng buồn, nỗi buồn nhức nhối tim gan phèo phổi. Cô có Cậu ruột, một số bà con bên Mẹ, và toàn bộ họ hàng bên Cha ở Sài Gòn, nhưng cô không muốn phiền hà, nhờ vả ai cả. Sống với bạn bè thoải mái và sòng phẳng. Cho nên cô chỉ ở với họ hàng một khi cô đã đứng vững trên đôi bàn chân của mình. Cô cũng không thể quay về miền Trung, cái xứ mà cô đã tự hứa là không bao giờ trở lại sống ở đó. Nếu không có phần xác thịt của Ba cô, và thân nhân cô còn sinh sống ở đó, thì có lẽ sẽ chẳng bao giờ cô còn đặt chân lên miếng đất đó, một khi vẫn còn nằm trong cái gọng siết vô tình.

Mất việc, mất chỗ ở. Không còn chỗ để quay về. Dù Cô muốn xin vào nhà thương điên, không có hộ khẩu, không biết họ có cho cô vào không. Tuy vẫn còn rất tỉnh táo, nhưng bí lồi, cô rũ rượi như bị vắt hết sức sống. Cô lang thang như thế suốt mấy ngày. Cô đi ngang qua những cái chòi bỏ hoang, những trạm gác, thậm chí cái cầu tiêu công cộng... cô ao ước cô có một chỗ như thế để gọi là nhà. Cô thêm thường sự âm áp của bầu không khí gia đình. Hơn bao giờ hết cô thấm thía nỗi buồn và cô đơn của một kẻ không nhà. Đồ đạc gói ở nhà người quen, nay tắm nhờ chỗ này, mai chỗ kia. Độ bữa thì bánh mì ổ, mua nhét vào giỏ, đi đường chờ những lúc vắng người thì ngắt một mẩu bỏ vào miệng. Đang nhai mà dòm thấy ai đang nhìn cô, thì cô ngậm cứng miệng lại. Cô không hiểu tại sao cô sợ người ta dòm cô ăn ngoài đường, có tiền mua bánh mì ăn chứ đâu phải ăn cắp ăn trộm ai mà ngại. Có lẽ cô sợ thiên hạ đọc được cái thân bị tống cổ của cô thì phải. Cô không dám vào quán ăn ngồi một mình. Lúc còn đi làm ăn ở hàng quán có gì đâu mà ngán. Đúng là có tật thì giật mình, có ghê mới né ruồi. Có những hôm cô chờ trời tối mới dám vừa đạp xe vừa ăn. Nhìn vào cô bảo đảm không ai biết cô đang ăn đầu đường, ngủ xó chợ. Quần áo tươm tất, trang điểm kỹ càng, và

nổi buồn chôn chặt.

Một hôm cô đang lơ thơ lẫn thân ở Cửa Hàng nợ, không hiểu vì không chịu nổi mùi cao su, hay là hậu quả của những ngày thiếu ăn, mất ngủ, cô ngã xuống. Tưởng là cô đã gục luôn, từ giã cái thế giới quật quã cô. Ấu thế cũng là một lối giải thoát. Nhưng không, cô đã tỉnh lại Người ta hỏi địa chỉ để đưa cô về. Đi về đâu đây hỡi bạn. Ba chữ đi về nhà nghe sao mà xa xôi hẻo lánh quá, như trong chuyện cổ tích vậy. Ông trời dường như xót xa giùm cô, nên đã phái một người làm vị cứu tinh cho cô. Một người đồng cảnh ngộ với cô, tha phương cầu thực. Nhưng cô bạn là con của một cán bộ tập kết, mẹ cô bạn mất, cha cô bạn tái giá. Không chịu nổi cảnh mẹ ghẻ con chồng, cô bạn bỏ nhà ra đi. Cô bạn đang làm kế toán cho một HTX lớn, cũng đang còn ở nhờ nhà một người bà con. Bạn đưa cô về chỗ bạn ở. Hai mảnh chiếu rách gặp nhau, hàn huyền tâm sự. Lần đầu tiên cô kể hết hoàn cảnh bế tắc của cô. Trước đây cô không dám thổ lộ với ai, phần giữ thể diện, phần cô ngại thiên hạ không tin cô, một kẻ không nhà không cửa, sẽ không mướn cô. Ngay cả lúc làm thợ dệt cô cũng chọn nhà nào có khung cửi nằm ở nhà dưới và đứng xây mặt vô tường để không ai nhận thấy cô. Cô ngại thiên hạ biết cô từng làm mướn sẽ khinh rẻ cô. Nhờ quen biết rộng rãi, bạn kiếm cho cô được một chân kế toán ở một HTX Mắc Hồ Dệt. Kể từ đó cô đã tìm thấy một chỗ đứng. Giã từ mi nhé một quãng đời đen bạc.

Đa số chúng ta sợ dư luận đàm tiếu. Dư luận có mặt tích cực của nó. Nó ngăn ngừa, giảm thiểu những hành động vi phạm luân lý, đạo đức. Nhưng dư luận đôi khi cũng quá khắt khe. Bởi vì dư luận thường đứng ở thế khách quan, nên làm sao hiểu được những khúc mắc bên trong sự việc. Đương đầu với những trở ngại, thử thách lại dễ dàng hơn việc đấu tranh tư tưởng để chống chọi với lời dị nghị, xúc xiểm. Cô bị lên án là hèn nhát trốn chạy nghĩa vụ, con gái đi hoang. Chỉ còn có cách là gồng mình lên chịu trận và tự nhủ rằng miễn là ta không thấy hổ thẹn với lương tâm là được rồi. Thời gian làm lành được những vết sẹo trên da thịt cô, nhưng thời gian không thể nào xoa dịu được vết thương đang lở loét trong tâm hồn cô. Trong cơn mơ, trong những lúc cô không có chủ tâm nó lại hiện về. Trong thời gian bị lòng sực ở quê, cũng như trong lúc sống cù bất cù bơ ở Sài Gòn cô mang mặc cảm thân phận của một con hủi của xã hội, đi đến đâu cũng bị xua đuổi và bị bạc đãi. Khi còn ở quê cô bị du kích bắt về tội cư ngụ bất hợp pháp ngay trong chính nhà của gia đình cô, chỉ vì tên cô đã bị gạch khỏi hộ khẩu gia đình.

Ở Sài Gòn, cô bị công an rượt đuổi và buộc ký vào tờ giấy cam đoan là phải trở về chánh quán sinh sống. Họ không biết là cô chẳng còn nơi nào để quay về cả. Có một lần trong cơn mơ, cô thấy mình đang bị rượt, nên vội vàng tung người ra khỏi giường, mở cửa sau nhảy xuống ao rau muống giữa đêm khuya yên tĩnh, một mình. Cô không quên được một buổi tối cô đang ngủ trọ

nhà bạn, công an gõ cửa xét hộ khẩu, nhà ở chung cư trên lầu cao, cô không nhảy trôn vào đâu được cả. Quần chăn nằm trơ ra giữa sàn nhà. Sau khi thấy hiện tượng kỳ lạ, người công an gạn hỏi chủ nhà, chủ nhà còn đang lúng túng, anh ta đá vào cô và bảo, giở mền ra, cô nằm im re như hén. Anh ta lặp lại một lần nữa, thì không biết lý do gì cô tung mền ra và cười nức nở điên dại Cái sợ hãi vượt quá bờ chịu đựng, Cô tưởng như cô đang chơi trò cút bắt thời trẻ con. Không hiểu sao lần đó anh công an trẻ không bắt cô về phường đội mà tha cho cô, nhưng đe rằng nếu mà tái phạm thì anh không bỏ qua đâu Là một nhân viên thuê ngoài, không hộ khẩu, không có cổ phần. Thế đứng của cô rất là chông chênh. Nhưng nhờ có lòng tận tụy với công việc, dần dà cô chinh phục được sự tín nhiệm của bà con xã viên và của Ban Quản Trị. Khách quan mà nói cô không hề thâm lạm tài sản của bà con, thực ra Ban Chủ nhiệm cũng đâu dại để giao một nhân viên thuê ngoài như cô có cơ hội giở trò ma quỷ. Nhưng chính nhờ HTX đó mà một người khổ rách như cô đã có được tất cả những điều kiện vật chất cần thiết, nhà cửa, xe cộ, vốn liếng. Làm giàu dễ dàng như một giấc mơ. Cô mượn đầu heo nấu cháo Tơ sợi của HTX cô bỏ mắc cửi, đem bán cho nhà khung, lấy tiền mua sợi trả lại HTX. Thời gian đó ngành dệt phát triển rầm rộ, sản phẩm bán rất chạy Cho nên các khâu hồ, mắc, dệt, tẩy nhuộm, in bông rất rộn rịp. Thời gian là vàng, nhà khung không thể bỏ tiền mua sợi bỏ vào hồ, mắc rồi chờ đợi cả hàng tuần mới có cửi để dệt. Nếu trong vài tuần đó nhà khung có cửi dệt, họ kiếm lãi cả cây vàng. Tội vạ gì họ không bỏ ra vài chỉ để mua cửi có liền. Đó là một trong những cơ hội cho cô kiếm lợi Được bạn bè cho mượn vốn, được các chú các anh tạo điều kiện đóng tơ mua sợi, vòng vốn quay nhanh tiền lời tăng lên. Cô có mỗi tiêu thụ không những trong phạm vi Bảy Hiền, mà ở Hóc Môn, Trung Chánh, Gò Vấp ... cũng thích làm ăn với cô. Cùng trong thời kỳ đó, nhà nước cho tự do kinh doanh, có tiền thì có quyền đầu tư. Cô đầu tư vào những xí nghiệp Dệt, Tẩy, Nhuộm, In bông và HTX tín dụng ngân hàng để hưởng lãi cổ phần. Một khi bạn có tiền trong tay, tiếng nói của bạn được nghe rõ ràng hơn. Cô đã được bầu vào ban giám đốc của xí nghiệp Dệt Phú Hòa Có tài năng mà không có thời cơ cũng đành cho mộng đời vượt thoát. Hoạch định vật tư tiêu thụ trong tất cả các mặt hàng, cô đưa ra xác xuất không sai lệch là bao Cô nghiên cứu từng chỉ số của từng loại sợi, mức độ co giãn trong quá trình sản xuất và đưa ra thành phẩm, giúp ích nhiều trong việc ký kết hợp đồng mua bán hai chiều với các công ty xuất nhập khẩu miền Tây Như cá gặp nước, tất cả những gì cô thu lượm được trong các năm qua đã có cơ hội đem ra sử dụng. Trong các vị bao bọc, giúp đỡ cô có người cũng từ miền trung vào lập nghiệp với hai bàn tay trắng, được bên vợ có vai vế, cơ sở làm ăn vững vàng, và đồng thời anh có nhiều cơ hội thuận tiện như mây gặp gió anh đã

tạo dựng một sự nghiệp đáng nể. Anh có cảm tình với cô, rằng anh quý cô có bản lĩnh này nọ. Cũng y như bao người đàn ông con trai khác, một khi họ nói như vậy, thì trong cô không dấy lên một gợn sóng lăn tăn nào. Anh giúp cô trong quyền lực của anh, toan tính không có sự đụng chạm về vật chất. Cô chấp nhận sự bảo bọc như chấp nhận bầu không khí dưỡng sinh. Cho dù đã một vài lần anh bóng gió sẽ lo toan cho đời cô. A ha, cái tham lam của mấy người đàn ông là vậy đó. Có phải cô đang lợi dụng tình cảm họ dành cho cô ? Cô nhớ ngày đầu tiên vô làm, thiên hạ hỏi tên cô, cô trả lời là thứ dùng để uống. Anh cười khà khà, gọi cô là bia. Anh có óc khôi hài, dù cô đang giận đến đâu cũng phải phì cười khi nghe anh kể chuyện. Anh vẫn thắc mắc tại sao cô rành rẽ mọi chi tiết trong nhà của anh. Thậm chí cái buồng tắm hình tám giác hiếm có mà cô cũng nói rõ mồn một. Anh có biết đâu rằng, cô gái mà anh đang lãng vãng một ý đồ, là cái cô gái đi làm thuê xỏ go mướn nhà anh ngày nào. Anh đã nhìn thấy cô, nhưng trong cái cốt của kẻ làm mướn anh nào có để ý. Có những bộ go nhiều khoảng bẩy, tám ngàn canh, xâu suốt ngày cũng chưa xong, nên ăn ở tại nhà chủ là thường tình. Cũng là cô, nhưng trong bộ áo quần chăm chuốt hơn, trong thể đứng khác hơn thì cô trở thành có giá hơn. A ha, chân giá trị của một con người được định giá ở điểm nào ?

Trong thời gian đó cô ở nhờ nhà người chị chú bác. Chị họ rất tốt và thương yêu các em nghèo khổ còn vương mắc ở quê. Chị thường gởi tiền và lương thực cứu trợ gia đình cô. Nhà chị họ rất giàu, cơ sở làm ăn tạm coi là có vai vế ở Bảy Hiền. Cô ở đó, nhờ vào cái bề thế của gia đình chị họ, để dễ bề làm ăn hơn, thiên hạ tin tưởng cô hơn. Cứ thấy cô đi ra đi vào cái nhà to lớn ấy là họ nể rồi. Thiên hạ không biết nhiều về cô, xuất thân từ một kẻ làm thuê làm mướn, đã từng đói khổ ở quê nhà. Chính người bạn làm chung với cô vẫn định ninh gia đình cô còn khá giả ở miền Trung. Và họ đâu có biết tuy ở trong căn nhà sang trọng đó, mà cô không có một cái giường để ngủ. Dĩ nhiên, cô thừa khả năng sửa chữa, nhưng không có chỗ cho cô để, thành ra cứ mỗi lúc đêm về, khiêng hai cái ghế sắp chung lại, nằm đè trên mép mùng để ngăn muỗi. Ghế dỏm, hình hình, ngủ mà rục rịch y như là không té cũng bị kẹp. Cô ăn riêng thui thui, để cái lò dầu hôi cạnh chuồng gà, tuốt tuột phía sau cách dần nước khoảng 20 mét. Mỗi lần nấu nướng chạy lên chạy xuống muốn lợi giò. Có đôi lúc đang ăn, ông anh rề làm như vô tình tắt điện, cô ngồi nhai nuốt mò trong bóng tối. Miếng cơm chột mặn đi với dòng nước mắt hoà lẫn.

Ông anh rề có mối hờn từ đời cha của cô. Anh ta trốn quân dịch về Đà Nẵng trú tại nhà cô. Ba cô không thích những người như vậy, nên có thái độ lạnh nhạt. Có lần bạn của Ba cô đến nhà tiệc tùng, Ba cô không để anh rề họ đó ngồi chung bàn ... Tránh làm sao được mối giận bùng lên. Cha ăn mặn thì

con khát nước. Ông anh rề gai con mắt khi cô ở chung nhà với anh ta. Ngày trước giá như Ba cô có biết rằng, rồi một ngày con gái của Ba bị sa cơ thất thế phải nương náu nhà người, thì có lẽ sự việc đã khác hơn. Và nếu như ông anh rề có biết sau này làm ăn thua lỗ, tài sản khánh tận, đã ngửa tay nhận những đồng bạc từ cô thì chắc hẳn anh ta đã đối xử với cô nương tay hơn. Nếu như và nếu như không như thế, muôn đời vẫn là nếu như thôi. Không ai giàu ba họ, không ai khó ba đời. Cái có được ngày hôm nay chưa hẳn là cái có của ngày mai. Tiền bạc, của cải chẳng là cái quái gì, nhưng cô cần có nó để thực hiện điều cô mong muốn. Cô đã có đủ số vàng để ra đi từ lâu. Nhưng chưa tìm ra chuyển. Hơn nữa, có quá nhiều cơ hội để kiếm tiền, cô ham quá. Đất ở Quận Khu 7 do mấy ông lớn được cấp phát bán ra, mua đi bán lại kiếm lời dễ như trở bàn tay. Các ngân hàng tín dụng cho tiền lời rất là cao không thể tưởng tượng. Có người hốt hụi bỏ vào HTX Tín dụng để lấy tiền lời. May mắn là một yếu tố quan trọng của sự thành công. Nhưng cô không phụ thuộc vào sự may mắn để quyết định hành động của mình. Theo đúng như luật luân hoàn, lên đến đỉnh thì phải đi xuống. Vào năm đó từng công ty vỡ nợ. Đã đến lúc cô phải dứt áo ra đi.

Ngại Núi E Sông

Chương: 3

Chuyện kể đầu quên đuôi, nói đến chuyện vượt thoát, cô nhớ lại thời canh mẹ. Một chuyện cô vẫn không thể nào quên. Trong một chuyến về Phú Mỹ với người bạn thợ dệt. Cô bạn này dẫn cô đến nhà một anh cựu sĩ quan hải quân mới vừa cải tạo về. Họ thì thăm với nhau cái gì đó, cô không nghe được. Phía trước nhà là cái chợ chồm hổm, xa xa phía sau là con sông nhỏ, chạy ra đến Bà Rịa. Linh tính cho cô biết có điều gì liên quan đến mục đích của cô đang nuôi dưỡng.

Sau khi trở lại Sài Gòn, cô liền lĩnh xuống lại một mình, để gặp lại người đàn ông đó. Ông ta không có ở nhà. Không dám hỏi ai, cô lang thang đến tối mới trở lại Sài Gòn. Dò tin, thì biết rằng, vợ anh ta có tiệm sách ở Ông Tạ, anh ta xuống Phú Mỹ giả dạng làm nghề đánh tôm, đang chuẩn bị ra khơi. Đang dệt thuê nhà người ta cô không dám nghỉ. May quá hôm đó cúp điện, cô liền mạng chường thẳng mặt. Anh ta đang bệnh. Người nóng như lửa đốt. Cô nấu cháo, cạo gió ... rồi trình bày lý do và nguyện vọng của cô. Thật tình khai báo rằng cô chỉ có bốn chỉ vàng, xin được đóng góp cho chuyến đi. Anh ta làm thỉnh một lát rồi nói, vàng cứ giữ đó, khi nào định ngày xong thì anh sẽ thông báo và thu sạ. Anh ta hẹn cô gặp tại Sài Gòn bàn chi tiết hơn,

chuẩn bị lời nói với gia đình anh, rằng cô là người bà con, rằng ba cô gởi gắm cô cho anh

Cô lên xuống vài lần nữa Anh ta lớn hơn cô 7,8 tuổi gì đó. Đẹp trai và có phong cách của người đàn ông, dám nghĩ dám làm. Có lần cô xuống dò xét tình hình, sau khi ăn trưa chỉ có cô và anh ta xong, anh ta vào buồng ngủ, nhường cho cô cái võng bên ngoài Cô nằm thiu thiu ngủ, thì nghe ai đó nắm chân mình. Mở mắt ra nhìn thấy anh ta với ánh mắt khờ đi nhìn cô, cô bật ngồi dậy rút chân lại Cô vội vã hỏi anh có khát nước không, anh làm thỉnh. Cô không biết nếu như vì chuyện ra đi, mà anh ta làm tới liệu cô có chống cự. Lương tâm anh kịp thời thức tỉnh, không có chuyện gì xảy ra Cô xin phép trở về Sài Gòn và chờ anh thông báo mặt mả khi có chuyện. Sau này, mỗi khi chợt nhớ lại chuyện này, cô vẫn còn rùng mình.

Khoảng đầu hai tuần sau, một đêm cô thấy cô xuống nhà anh thì nhà trống hoách trống huơ, cửa mở tanh bành, đồ đạc bới tung. Nhìn ra phía sau, con tàu vừa đang xích xích nổ máy ra khơi Cô chạy theo, la hét, xin được đi theo, mà chiếc tàu cứ xa dần xa dần. Tỉnh dậy, mồ hôi đầm dề, âm thanh cái máy quạt cũ cách ..cách ... cách giống như động cơ của con tàu đã đưa cô vào cơn ác mộng. Sáng hôm sau bỏ mặc luôn cái chỗ dột, cô chạy xuống Phú Mỹ. Cảnh tượng y chang như trong giấc mơ, cũng nhà trống hoát, chiếc tàu biến mất. Cũng không dám hỏi ai quanh đó. Cô ra chợ đi lần thăm lơ thơ một hồi, rồi vào một quán ăn ngồi chờ, chờ đến xế chiều, không thấy tàu về. Cô cảm thấy như miếng đất dưới chân cô đang sụp lổ.

Sau đó một thời gian, qua cô bạn, cô biết anh cùng gia đình đã ra đi từ dạo đó. Cả tàu bị bắt lại, anh đang bị cầm tù. Cô cũng muốn đi thăm anh để hỏi tại sao Nhưng mà, chuyện đã qua đi Dù sao Cô trân trọng cảm ơn anh đã không làm gì phương hại cô, ngay cả 4 chỉ vàng cô tình nguyện dâng cho anh, mà anh cũng không nhận, và cũng may là anh bỏ cô lại, để không phải vào tù. Cô thông cảm tình thế khó khăn mà bắt đắ dĩ cô đặt anh ta vào, anh không thể làm gì khác hơn. Chắc là anh cũng đã qua Mỹ theo diện HỌ Không biết anh có còn nhớ là đã một lần anh đi phỉnh phờ một cô gái tội nghiệp không?

Như lời hứa trước vong mộ của Ba cô ngày nào Cô trở về quê xây mộ cho Ba và thăm gia đình lần cuối Cô không nói với ai về dự định của cô, một phần không muốn gia đình phải lo lắng, hơn nữa, khó đoán chắc là cô sẽ thoát yên ổn. Xa nhà gần mười năm, đó là lần đầu tiên cô về nhà vào giữa mùa hè. Gia đình ngạc nhiên, nhưng chẳng ai nghĩ là cô sẽ đi xa hơn nữa và có thể là chẳng bao giờ có ngày trở lại Cô rảo quanh Vĩnh Điện, Đà Nẵng, xin chào tạm biệt , hẹn một ngày trở lại không xa lắm.

Qua theo dõi đài nước ngoài cô biết rằng các trại tỵ nạn đã lần lượt đóng cửa Hồng Kông, Thái Lan, Philippine, Mã Lai, Indonesia, và cuối cùng là Nhật.

Bồn chồn, lo lắng nhưng cô đâu có làm được gì khác hơn là chờ đợi Những cái cô nắm trong tay không phải là mục đích, đó chẳng qua là phương tiện để cô thực hiện mục đích. Đã bao năm rồi cô nuôi dưỡng ý định đó, không lẽ vì chuyện đóng cửa mà cô hủy bỏ nó sao Bằng mọi giá cô phải ra khỏi Việt Nam, dẫu rằng có tiếc nuối Mới hôm nào đây cô ao ước có được một mái che, thì nay cô đã có một chỗ để gọi là nhà bằng với chính công sức của mình. Cô tự hào, hãnh diện và yêu thương cái nhà của cô biết dường nào Cái vật chất mà cô cho tầm thường, là phương tiện lại là cả tâm hồn cô. Ngôi nhà tí hon ở 550 Hồng Lạc Phường 11, Quận Tân Bình là căn nhà của tâm hồn cô đó.

Thế mà cô phải bỏ nó lại mà đi, ngày mai sẽ ra sao ? Mới thừa nào đây, túi rỗng lo toan cơm áo, đói lạnh. Nay linh kinh trói buộc, khiến không thể nào dứt bỏ. Phiền toái thật. Đâm ra đoán đo chọn lựa nắm bẻ chắc ăn. Thế là không biết bao nhiêu chuyện gọi mời, cô vẫn chưa cảm thấy an toàn. Con tàu sắt của hải quân được mua lại, và một mình cô làm cả cuộc phân ly Hôm đó là sinh nhật của cô, có ai đã sinh tử cùng một ngày Cũng như bao cuộc vượt biển khác, luôn lách dáo dác ra đi như một tên ăn trộm. Ngày mai là một dấu hỏi to tướng. Cô đã nghe kể ở Bidong bắn xả vào thuyền nhân không cho cập bờ, cô đã nghe không biết bao chuyện về hải tặc biển Đông, đói khát, về những cực hình ở trại... Tất cả không đủ làm cô chùng bước. Cho dù chữ trình không những đáng giá ngàn vàng đối với phái nữ mà đối với cả đàn ông. Cô phong kiến trong quan niệm về quan hệ nam nữ. Nhưng cô chấp nhận tất cả, chỉ mong giữ lại được cái xác và bộ óc của mình mà thôi Thế mà khi đã thực sự vào chuyện rồi cô mới thấy hãi hùng.

Xuống Cần Thơ, chờ và di chuyển không biết bao nhiêu lần, đến chiều tối thì đáp chuyến xe đi Long Xuyên. Lội vào chợ, dân chúng thì thào xì xào “Vượt biên! Vượt biên ...” Họ dòm bộ dạng lơ ngơ của đám người lạ mặt thì đoán ra ngay Nửa khuya dưới ánh sáng của con trăng rằm, từ tàu taxi đánh ra cá lớn. Cảnh tượng giống như trong phim cướp biển nào đó, đèn đuốc lập loè như những con đom đóm khổng lồ, tiếng kêu gọi nhau í ới, chẳng bù với lúc nằm nín thở không dám cựa cựa dưới tàu taxi Cô và người bạn bám vào tàu lớn nhảy qua, thì nghe hỏi, “mật mã?” Là cái quái gì cô có hề biết.

Người đưa đường chỉ đưa bọn cô đi nào hớ rằng nói điều chi Vậy là cô và người bạn tật nguyên bị đẩy trở lại tàu con. Linh cảm điều bất ổn, cô xô mạnh cô gái xuống tàu lớn, và nhảy ùm theo, khỏi cần leo thang, khỏi cần đôi cọ Đầu gối toét ra, vết thẹo vẫn còn đó. Sau này dò la tin tức thì biết là kẻ đưa mồi cho cô là đám lường gạt không có trong ban tổ chức, họ bán đứng cô và cô em bạn. Cô em chịu trả vàng đủ cho đám vô lại, còn cô viết thư về dặn người thân chỉ chung một nửa theo lời cam kết. Mặc dù cũng hơi teo teo khi nghe thiên hạ dọa là sẽ sai bọn đâm thuê chém mướn thanh toán

những người không chung đủ vàng. Nhưng mà cô có làm gì sai hử ? Cô đâu có được cho lên tàu lớn, chẳng qua là cô liều mạng lao theo Đó là công của cô, sông phẳng, không gặt lương ai cả. Chính họ đã không làm đúng theo hợp đồng. Lẽ ra cô không trả một xu cho đám bắt lương đó, nhưng mà dù sao thì cô cũng đã đến đích an toàn, trả là trả cho sự bình an của mình sau những tai ương đôi mắt.

Cuộc hành trình hai mươi ba ngày đã điểm thêm dấu ấn kinh hoàng trong ký ức cô. Cô chỉ là thứ diếc không sợ súng. Có lẽ là một chuyện khác nếu như cô đã cảm giác được cái tốt cùng kinh hãi khi bị hải tặc rượt, cái tuyệt vọng giữa biển đen ngòm không nhìn thấy bến bờ là đâu, cộng thêm cái vật vã về thể xác ngập lặn trong mùi hôi thúi cùng cực, ỏi đến hết luôn mặt xanh.

Thiên hạ kẻ cầu Chúa, người kêu Phật, còn cô chỉ mong sao được chấm sớm. Cô cầu cho chiếc tàu lật quách, cô không chịu nổi nữa rồi Trong trạng thái mơ hồ cô nghe tiếng Ba cô gọi, cố nhoài tới để nắm bắt tay Ba cô, nhưng bàn tay cứ cách xa dần tâm với của cô. Cô lại nhìn thấy hình ảnh xơ xác tiêu điều của chị, xanh xao tiều tụy của mấy đứa em... Cô nhìn thấy cái thân thể ốm o của mẹ cô đang sàng gạo, thân gập vào ba khúc mà sao vẫn mỏng dính, đôi vai gầy nhấp nhô qua làn vải bạc théch. Cô không phân biệt được cái cảm giác khủng khiếp đang chiếm ngự trong cô là của giấc mơ hay thực tế. Xác cô nằm ở sàn tàu mà hồn cô lảng đãng, vật vờ nơi đâu

Tự hồi nào cô an nhiên chấp nhận con người và cuộc sống vốn dĩ như thế, cô không muốn thay đổi bất cứ ai ngoại trừ bản thân mình. Cô chẳng còn bồi chồi bộp chộp phán đoán, lên án bất cứ ai nếu chưa tìm hiểu nguyên nhân của sự việc. Vẫn không tránh khỏi cái nhòm tòm cho loại người chờ nước đục buông câu, dùn gió bẻ măng. Giữa nỗi kinh hoàng tột đỉnh, biên giới sống chết là một sợi chỉ, thế mà có loài thú mang mặt người giở trò bày bạ khôn nạn. Cô vận hết hơi tàn, đâm đá, cào cào, cắn xé, để thoát khỏi bàn tay của con quỷ râu xanh. Nếu có vũ khí trong tay, có lẽ cô không ngần ngại mà kết liễu cái sinh vật đầy thú tính kia Trong khi đó phía trên buồng lái đang cố sức xả hết tốc lực bút đuôi đám hải tặc. Dưới bóng tối mờ mịt của hầm tàu, cả đồng thịt người 315 mạng bầy nhầy say sóng, ngụp lặn trong vũng lầy nhầy nhựa thải ra từ hơn ba trăm cái xác đó, mọi thứ dường đều bị tê liệt, nhưng không hiểu sao cái lửa dâm dục của con thú kia không chịu dập tắt. Cô không cá nhân hoá chuyện tổn thương hay xúc phạm vì tên yêu tinh kia, loại người đó không cần phân biệt già trẻ, lớn bé, nhưng mà cô vẫn không thể tránh được cái nhòm nhợn ở cuống họng mỗi khi phải nhìn thấy lại bóng dáng con thú đó.

Trong suốt hai mươi ba ngày đó, tâm trạng của cô lên lên xuống xuống, lúc thì bình bồng, khi thì rớt tuột xuống tận đáy thăm sâu, lúc bay lên tót lốt mây xanh vui mừng. Biết bao nhiêu là chuyện để kể . Quả thật không khó

khăn gì để nhìn thấu suốt một con người qua những ngày đó, bao nhiêu sự thật phơi bày. Con người nếu chịu khó suy nghĩ một chút, kèm chế được cái bản năng ham muốn, biết chia sẻ với người khác thì chẳng có gì đáng nói. Nhưng mà nói ra cũng chẳng để làm gì. Có điều cô cảm thấy đời thăng hoa khi cô vượt qua từng chặng cam khổ, những thử đoạn hèn hạ và rất vui mừng, hạnh phúc khi cô tìm thấy ở đâu đó còn có những con người thật người. Có những lúc phải lên tiếng, phải hành động để bảo vệ quyền lợi của mình và vì thế phải giẫm đạp lên quyền lợi của người khác. Ai nào muốn một cuộc sống toàn những đua chen ganh ghét, mạnh được yếu thua, cô chỉ muốn được đối xử công bằng. Nhưng mà tìm đâu ra được, nếu như không lên tiếng đòi hỏi và đấu tranh giành lấy.

Cô không hoàn toàn thanh thản như cô vẫn muốn tỏ ra như vậy. Chuyện này nó đã ray rứt cô một thời gian dài. Khi chiếc tàu sắt bị phá huỷ đánh chìm để được chính quyền địa phương của Bidong cho vào đảo, thì cả tàu được chia ra làm sáu tàu nhỏ. Mỗi tàu trung bình chở 50 người. Trong lúc bà con náo loạn giành giật phao được Mã Lai cấp phát. Cô không hề hay biết, cô đã thiếp đi trong cơn mê sảng. Người đi cùng với cô ở Bảy Hiền là một em gái bị bệnh tê liệt tất nhiên làm sao vớ được cái phao cho mình. Lúc cô choàng tỉnh thì ai nấy đều chuẩn bị sang tàu. Cô và em gái cùng một số phụ nữ khác đi một mình, không giành giật được chiếc bùa hộ mạng, hãi hùng với tình trạng chiếc tàu lớn sắp chìm. Không thể nào diễn tả ra đây được nỗi tuyệt vọng phủ trùm cô trong lúc cấp bách đó. Như mãnh thú lồng lộn trước khi chấp nhận cái chết, cô nhảy bổ về phía người đàn ông đang phân phát phao, cũng là lúc cái cuối cùng vừa rớt vào tay của một người đàn ông khác. Cô gào cô thét, xin đừng bỏ mặc bọn cô chết. Thật ra cô biết bơi, dù có rớt xuống biển thì cũng không phải uống nước ngay, nhưng em gái tật nguyền kia thì sao. Người đàn ông đã đảm nhận nhiệm vụ phân chia đang cầm hai cái phao, một cho anh ta, một cho đứa bé trai nhỏ. Cô xuống giọng van xin “Hãy chia bớt cho em gái tôi một cái”. Anh ta văng tục, “ĐM mày, này giờ mày ở đâu, bây giờ mới chường mặt ra mà xin xỏ!”. Nói phải trái với anh ta, không hề lay chuyển. Cô liều mạng lao mình tới giật đại cái phao. Không biết xấu hổ gì cả, cô ôm cứng cái bùa không chịu thả rã. Tức mình, anh ta đá vào bụng cô, cô té lăn nhào xuống sàn tàu. Thiên hạ đứng đưng không ai lên tiếng, ai lo phần này. Cái tình nhân loại lúc đó là thế. Ai nào có chối cái sự tham sống sợ chết, nếu không thương mình thì trời tru đất diệt. Có lẽ vì thế họ làm ngơ trước những người tàn tật, những chị có con mọn, không có chồng đi theo. Hơn bao giờ hết cô thấm thía nỗi thiệt thòi của phái nữ, đi một mình.

Lúc đó tàu Mã Lai vừa đi tuần đến, xí lô xí la hỏi han. Vận dụng số tiếng Anh lỏm bẻm kết hợp với biểu diễn, cô đã khiến được mấy anh lính, tai cho

người đàn ông kia mất tai, rồi trượt trượt luôn hai cái phao của anh ta trao cho em gái và cô. Cô xin thêm cho số phụ nữ còn lại Người đàn ông và đứa cháu trai không có phao! Lúc đó cô hả hê vô chừng kể. Nhưng mà về sau càng nghĩ lại càng hối hận lương tâm. Có ai đã từng xem phim Titanic, cảnh hỗn độn trước một chiếc tàu sắp chìm thì có thể hình dung được bối cảnh đã diễn ra trên chiếc tàu của cô. Cũng có những người vị tha, nhưng không thiếu những kẻ ích kỷ. Có điều khác là trên Titanic đàn bà, con nít được giải quyết trước. Sau đó, dường như thấu hiểu cung cách xử sự của những chiếc thuyền vượt viên, chính quyền bất cứ quốc gia nào cũng ưu tiên giải quyết cho đàn bà trẻ em trong những trường hợp có tính cách đe dọa tính mạng. Thế giới loài người văn minh là chỗ đó đó. Luật rừng xanh từ từ tháo lui như một quy luật tiến hoá tất yếu Đoàn tàu chia làm hai, ba tàu ra khơi trước, tiếp tục cuộc hành trình đi tìm tự do

Số còn lại chờ Mã Lai đóng tàu Phút chia tay kẻ đi người ở, chen lấn lên tàu, kinh hoàng không thua gì lúc bị hải tặc rượt, cô bị rớt lại Họ đưa đám còn lại vào một một đảo điều của Mã Lai, tên là Kulim(?) Không có nước uống, trong khi chờ đợi nước chở từ thành phố nào đó ra, bọn cô dùng lon đồ hộp múc tạm mấy vũng nước đọng , để lắng cặn xuống rồi treo tòng teng trên nhánh cây, dùng diêm quẹt đốt lá khô đun lên, nhấp môi làm dịu cơn khát. Hơn trăm rưỡi con người mà chỉ có vài vũng nước toàn là cặn bẩn đọng lại lâu đời từ những lá cây mục rữa Lại thêm đĩa, con nào con nấy to như chiếc đĩa Thò tay xuống múc nước là nó tấp ngay Một số chị em bị kẹt, đem quần áo giặt, nước nâu sẫm lại Ăn uống, tắm rửa, giặt giũ cùng một vũng. May quá tối hôm đó trời mưa, vận dụng tất cả lon rỗng rác trên đảo hứng nước từ mái lều, uống ngon ngọt thấm thía từng té bào Mưa mang dòng nước ngọt, mưa cũng làm chỗ ngủ ướt bẹp nhẹp. Đàn ông con trai ngủ một lều, đàn bà con gái riêng một lều Không biết lý do gì. Có những em bé trai đòi Mẹ, mà không có Cha đi cùng mới được giải quyết vào lều của Mẹ.

Ban đêm lính Mã Lai tuần soát. Có phải mấy anh lính sợ phụ nữ bị đám đàn ông làm bậy nên canh giữ nghiêm ngặt? Trong khi chính họ làm công tác khám xét luôn đêm. Tiếng la ới ới, a á vang lên suốt đêm. Đám đàn bà con gái, sắp hai hàng như cá chuồn phơi khô. Xoay đầu ra thì bị khám phần trên, quay đầu vô thì phần dưới bị. Cứ nằm trơ ra mà la í á, chẳng có ai đâu mà cứ Lại thêm sự trả nũa của đám côn trùng, rần rết bị trượt trượt sự yên tĩnh thường hằng. Suốt bảy đêm liền như vậy

Hồ xí thì đám thanh niên được điều động ra đào mấy cái huyệt lộ thiên, bên cạnh có những cây điều cao Mấy anh lính canh, không biết tại sao phải trèo lên đó mà gác lúc đàn bà con gái làm cái công tác tối khẩn ấy Sáng nào cũng sắp hàng điểm danh, kiểm điểm có người nào bỏ trốn ? Trốn đi đâu giữa cái đảo hoang đó? Ngồi sắp hàng phơi nắng, con nít khóc la um sùm, mấy anh

lính Mã Lai đếm lộn hoài Mấy ảnh, dùng cây ba ton gõ lên đầu từng người mà đọc to, sa-tu, đu -ơ , đếm tới đếm lui vẫn sai Bị gõ muốn chai luôn cái sợ dứa Chẳng là mấy em nhỏ thèm sữa mẹ đang chui trong lòng mẹ, mấy ảnh không dòm kỹ thì bỏ sót, nên sĩ số sai lệch thôi

Tàu đóng xong rồi, lại phải ra khơi tiếp, nhắm hướng Indonesia trực chỉ. Lần này tàu dỏm, lại không có tài công thợ máy, số tài công thợ máy của chiếc tàu sắt đã phân phối trong đám người đi trước. Mới rà máy chạy thử mà tàu bể tan tành, phải vô chờ thêm một ngày nữa Gỗ tàu còn tươi rói, đóng thô sơ, vậy mà họ dám đẩy trăm mấy mạng người ra khơi Được chỉ bảo sơ qua việc định la bàn, tốc độ, chẻ sóng sơ sơ, là một anh lãnh nhiệm vụ tài công cho chiếc tàu của đám người cô lên đường. Ai cũng làm thầy trong chiếc tàu cón con đó, cãi nhau í ới Hai chiếc cùng ra khơi đợt hai không biết đã đi về đâu ? Sau này mới biết tàu họ lạc vào đảo khác trên đường đi tới Indonesia Tàu cô bị mắc cạn, được đám dân chài Indo cứu và chỉ hướng vào Karas, sau khi vòng vàng nữ trang lột giao cho họ. Cô còn dấu lại được chiếc nhẫn và sợi dây chuyền.

Karas là một đảo dân chài Đẹp như tranh vẽ, diệu kỳ như trong những câu chuyện thần tiên thời ấu thơ. Với những hàng dừa bọc vòng ven bờ, gió biển lung lay tàu lá như thì thầm đón chào những con người đến từ bên kia bờ. Sóng lam lẫn lẫn rì rào, vỗ nhẹ những gót chân phiêu bạt, dải cát vàng phẳng phiu điểm tô bởi hàng vạn cái vỏ ốc đủ màu sắc, có phải là bến mơ, là vùng đất hứa ? Mới đây thôi lênh đênh vô bờ bến, mới đây thôi sống chết là chuyện của ông trời Có phải là mơ, có phải là mê sảng? Trời đất vẫn đang xoay xoay, chân bước như đạp trên mây Không đâu, thực chứ không phải mộng gì cả. Cảm giác say sóng mà thôi

Vừa đặt chân lên đảo, dân làng túa ra đón nói xí lô xí là. Trường vừa tan học, đám học trò bâu quanh, em nào cũng bịt mũi, không chịu được cái mùi khó diễn tả từ đám người lạ lẫm. Từng toán khoảng mười người cùng giới được một nhà dân có giếng nước tình nguyện rước về cho làm vệ sinh cá nhân. Có bạn không còn gì khác ngoài bộ đồ trên thân. Dân làng tặng mấy cái xà bông hoa sắc sỡ. Dòm nhau cười như nắc nẻ. Còn cô khư khư ôm nguyên gói, không đánh mất một cây kim sợi chỉ. Trút bỏ bộ váy lộng lẫy, điểm phấn tô son lại, hoà nhập vào cái không khí trong lành của một hòn đảo đượm ngát tình thương.

Đảo có một trường tiểu học, các em mặc đồ đồng phục, nữ bận váy, nam quần sọt - màu xanh, áo sơ mi trắng. Một trạm xá, và nhiều shop. Nhà cửa đơn sơ, đa số là nhà sàn, nhưng tiện nghi không thiếu thứ gì. Hầu như nhà nào cũng có truyền hình màu và máy cassette Cư dân theo đạo Hồi, ăn bốc rất tài tình và gọn ghẽ. Họ mời những người họ thích về nhà thết đãi Món cá trích sốt cà chấm chung với ớt khoai mì, ngon chi lạ. Đặc biệt là có rừng

bòn bon, tự nhiên leo lên rút bỏ miệng lúm.

Mô tô là phương tiện di chuyển trên đảo Cô cùng đám bạn trẻ gia nhập với đám dân đảo đeo nhau chạy vòng quanh đảo, đúng ra chỉ có một con đường chạy tới chạy lui chứ không hẳn là chạy quanh. Cảnh đẹp, lòng buồn tênh.

Tuy có một số người lợi dụng sự nhẹ dạ của đám thuyền nhân, họ tung tin là Indo sẽ thu hết tất cả vàng chỉ cho giữ tiền mặt khiến một số bà con bán đồ bán tháo vàng. Còn đại đa số là dân cư đảo Karas rất là tốt bụng. Suốt năm ngày ở đó, bọn cô không phải nấu một bữa cơm nào. Được mời ăn, lúc ra tiệm, khi về nhà họ, cũng có khi họ mang thức ăn đến khu tạm cư.

Buổi tối cô và đám trẻ cùng tàu được mời đi dự buổi trình diễn do đoàn văn nghệ từ thành phố Tanjung Pinang qua. Bọn cô cũng ra sà, nhảy tung bùng.

Người người không phân biệt màu da, ngôn ngữ tay trong tay say sưa hoà điệu với tiếng đàn, tiếng trống. Dưới ánh đèn màu mờ mờ, cô thấy một bà lão có vẻ nghèo khổ. Bà có nước da đen cổ hũ của dân đảo, cái mũi khằm, đôi mắt che khuất dưới cái khăn trùm đầu, thâm lặn dúi vào tay cô một vật gì đó. Cô do dự rút tay về. Bà dùng hai tay bóp chặt bàn tay cô, hoảng sợ thật sự. Bà dùng một tay vỗ nhẹ nhẹ vào tay cô như muốn nói, cứ an tâm đi.

Mặc dù không hiểu mô tê là chi, cô nắm chặt vật đó với một tâm trạng khó hiểu. Bỗng dưng nỗi lo âu biến mất nhường lại một niềm tin yêu loé lên, kỳ bí. Về lại chỗ ở, cô mới biết đó là hai tờ năm trăm đồng Indo. Món tiền không lớn lắm, có thể dùng một tờ năm trăm để mua một cái áo mới. Nhưng cô cảm thấy như bà đã ban cho cô một gia tài quý báu với tấm lòng giàu nhân ái của bà. Bà đã làm giàu cô rồi đó, trái tim cô mềm nhũn đi vì xúc động. Thế giới chung quanh an bình tràn, ngập yêu thương. Thật khó mà tưởng tượng, con người sao quá tốt, quá nhân hậu.

Một tối khác, anh chàng sinh viên rủ cô cùng nhóm bạn dạo dọc theo bờ biển, anh ta nắm tay cô. Cô để nguyên, chỉ xem anh ta như một đứa em trai tốt bụng. Cô muốn ôm siết lấy anh ta, thể hiện lòng cảm xúc sâu xa về tấm lòng nhân đạo của dân đảo, đã rưới lên tâm hồn cô lòng tin yêu con người, làm sống dậy ngọn lửa yêu thương người với người đã tắt leo trong cơn bão lũ. Cô trân trọng cái sát na vô cùng diệu vợi đó, và e rằng nó sẽ tan biến đi. Không! cảm giác đó vẫn hiện về trấn an cô mỗi khi cô gặp điều không hài lòng về nhân thế. Rằng đâu đó còn có những con người rất là tốt, tốt một cách im lặng. Cô đoán anh chàng trẻ hơn cô rất nhiều. Không hiểu là anh ta có nhận ra điều đó không nữa. Vỗ liếng tiếng Anh vỗ vện trong nắm tay, không đủ cho cô biểu lộ được niềm biết ơn sâu xa của cô và các bạn đối với anh nói riêng và toàn dân ở đảo Karas nói chung.

Nhưng rồi bọn cô phải ra đi, tàu cao uỷ đang chờ ngoài kia. Những gói đồ ăn của anh chủ tiệm, mấy cái bánh bao của anh y tá, bó hoa rừng của chàng sinh viên, có cả anh chàng gốc Hoa, vợ bốn con, cũng ra cầu tàu tiễn đưa.

bọn cô, những bàn tay vầy vầy chào cho đến mắt hút ... Một ngày nào đó cô sẽ về thăm lại cái đảo thẩm đượm tình nhân loại này. Sau những ngày chịu đựng chung nỗi vất vả của những người đi tìm tự do, cuối cùng thì cô cũng đã đặt chân lên đảo tỵ nạn. Không thể nào lột tả được nỗi hân hoan trong lòng cô. Đến rồi niềm mơ ước sau những năm tháng chịu đựng, xin giả từ tất cả đau thương. Ngày mai rạng rỡ, huy hoàng đang chờ cô đó. Chào mi một đời bão nổi

Có biết đâu rằng, trại Galang đang thu vén để giải tán. Tất cả các người đi trước ngày đóng cửa thì dồn ở Galang II, chờ ngày gặp phái đoàn các quốc gia đến nhận và làm thủ tục định cư. Còn những người như cô được liệt vào dạng tạm dung, phải qua quá trình thanh lọc để mình định có đủ tiêu chuẩn tỵ nạn chính trị hay tỵ nạn kinh tế và sẽ bị cưỡng bách hồi hương. Bọn cô được cho ở tạm trong bệnh viện Galang I, từ lâu không còn sử dụng. Mười người trong một phòng mỗi cạnh khoảng ba mét. Vì mỗi ngày người nhập trại càng gia tăng, bệnh viện bị thu hồi để đưa vào sử dụng.

Bọn cô bị đẩy ra những barrack vừa dựng chỉ có mái che bằng vải nhựa, không vách không gì cả. Diện tích ở được phân chia theo đầu người. Mỗi người vừa đủ trải một chiếc chiếu con. Những hộ gia đình có diện tích rộng rãi dễ dàng trong việc sắp xếp. Người ta vào rừng đốn cây để làm vách, làm sàn. Dụng cụ không có, ngoài con dao cao ủy mà cô phải dùng chung với ba người khác. Cô chẳng làm gì khác hơn là gồng mình chịu trận thôi. Cô bán chiếc nhẫn mua được cái mừng, nhưng nếu nằm không khéo chạm vào thành mừng thì chuột cống táp ngay. Chia sẻ chỗ ăn ở với rắn, rết, và tỷ tỷ con gián. May mà chưa có con nào nựng cô, ngoại trừ một chị chuột cống gặm ngón chân cái cô một lần.

Nơi cô trải chiếu, cả hai bên, người ta dựng vách để có chỗ sinh hoạt riêng tư. Chừa lại phần cô bằng cái hòm, trống trước trống sau. Ăn uống, ngủ nghỉ, nấu nướng trong cái hòm đó, thậm chí bài tiết cũng tại đó luôn. Ban ngày thì vào rừng làm cái việc ấy. Tuy có khó khăn vì cây cỏ dại mọc cao khó ngồi, phần sợ rắn rết, nhưng ít ra cũng có chỗ để giải quyết. Còn đêm khuya mà nghe có mùi lạ ngoài mùi cổ hủ của đường cống bị ứ đọng sau barrack, thì y như rằng đâu đó có một kẻ không dần nổi cái chất muốn đi ra ngoài trong cái giờ các có, đã phải lay hoay mở bao nylon, cột miệng lại để sớm mai vào rừng thủ tiêu. Đâu dám thấp đèn vì chẳng khác nào “Thưa ông con ở bụi này” Lò mò trong bóng tối, lúc va vật này, khi đụng cái kia đổ bể tùm lum. Coi vậy chứ không phải dễ dàng đâu. Bởi vì cái chuyện đó nó không bao giờ chịu đi riêng rẽ một mình, luôn luôn có tiền hô hậu ủng. Đó là chưa kể đến phần điều chỉnh âm thanh. Ôi thôi, biết bao điều vui buồn của những ngày tháng ở trại sau ngày đóng cửa, kể làm sao hết. Sau này P3V, tên gọi cảnh

sát ở đảo, cho bà con bám ra làm chòi riêng. Cuộc sống tương đối dễ dãi hơn những ngày đầu

Ngại Núi E Sông

Chương: 4

Lương thực được cấp phát rất là hạn chế, cắt giảm dần. Ban đầu còn được cấp nước uống, mỗi ngày một lần, năm người một xô. Sau này tự túc đào giếng mà xài. Thực tình mà nói khó sống sót nếu không có nguồn viện trợ. Đàn ông con trai có cơ bắp vào rừng đốn cây làm chòi, lên ra biển mò tôm bắt cá. Chân yếu tay mềm thì đi tìm chỗ dựa dẫm. Có thể nói trại tỵ nạn sau ngày đóng cửa là môi trường thử thách khả năng chịu đựng, xác định mình là ai qua phong cách đối đầu với gian nan, thiếu thốn.

Không biết căn cứ vào đâu mà cô cứ cho là con người từng nếm mùi nghèo khổ thì kiên cường, bất khuất. Phải chăng cô liên tưởng loài xương rồng giữa sa mạc. Gai góc bên ngoài, tiềm tàng luân lưu dòng nước mát hầu đối chọi môi trường khô khốc. Con người từ cái khó của thiên nhiên, từ cái ác nghiệt của một giai đoạn lịch sử, thì phải dày dặn cứng rắn hơn. Thời đó ở trại rất hiếm người đi từ Đà Nẵng. Cô rất buồn khi biết một cô gái nào đó làm lỡ một cách dễ dàng, xót xa như nghe tin chị em ruột của cô vậy. Nói đúng ra cô vẫn còn may mắn hơn một số người khác. Mặc dù cô chưa phải xin xỏ ai. Nhưng nếu cần thì cô cũng không xấu hổ khi phải lên tiếng cầu cứu. Cô trân trọng mọi sự ân cần đến với mình, dù chỉ là một lá thư thăm hỏi. Cô có được sự tiếp tế của bạn bè từ phía bên ngoài. Sự giúp đỡ đó không những tạo cho cô một cuộc sống về tiện nghi vật chất, thoải mái tinh thần mà còn cho cô một bề thế nữa. Đã nói mà, kinh tế là then chốt. Sâu xa hơn nữa, chính nhờ những sự giúp đỡ đó đã chấp cánh tâm hồn cô, rằng vẫn có những người lo nghĩ về cô. Cô không thể nào đánh mất niềm tin trong các bạn về cô. Có những bạn xuất thân từ một gia đình êm ấm, nề nếp, không có nguồn tài trợ từ bên ngoài, phải chịu đựng vất vả, điều đứng. Cảm phục thay cho những con người dù phải rớt xuống tận cùng khốn khổ vẫn thẳng đứng không cho phép bất cứ ai ra giá tư cách, đạo đức mình.

Khổ sở nhất là đám con gái đi một mình. Thời gian đầu vô cùng phức tạp bởi nhiều lý do. Vì mọi thứ đều phân chia theo từng nhóm năm-bảy người, chung chạ thì làm sao khỏi đụng chạm. Vàng thau lẫn lộn, đời sống thiếu thốn đủ mọi thứ, chưa liên lạc được với thân nhân ở các nước thứ ba, do đó tình trạng trộm cắp tránh làm sao khỏi. Cô tập hợp mấy em nhỏ vào nhóm với mình, dựa nhau mà sống, cùng nhau vào rừng hái lá về xào làm thức ăn.

Rau dẹ, rau trai, rau lá đỏ, ăn thiếu điều không muốn chữa rề. Có lần ăn nhầm khoai môn, ngứa phù mủ cả đám.

Cô xin làm thiện nguyện để được vào sống ở barrack gỗ, mái tôn, có chỗ vệ sinh. Về mặt tình cảm, cô ngại cái yếu đuối của một con người cô đơn phải vật lộn với cuộc sống từng khoảnh khắc, cô vào sinh hoạt ở Gia Đình Phật Tử Long Hoa trước tìm chỗ dựa về tinh thần, sau diu dặt các em tránh xa những sai lầm ở trại Điều kiện sinh hoạt ở Galang I không bằng ở Galang II Vì lẽ đó, sau khi những người đi trước ngày đóng cửa đi định cư ở nước thứ ba, thì dân ở Galang I di chuyển dần về Galang II Với sự cho phép của P3V, đồng thời phải có người đang ở cho bám vào Thông thường bốn người một phòng. Nhân có người vừa đi, một anh từng nói với cô là anh cảm phục cách sống của cô, có nhả ý muốn giúp đỡ cô dời ra Galang II Cô đã có ý định dời ra Galang II từ lâu, tiện viện sinh hoạt ở chùa Kim Quang, và cũng gần thư viện để lui tới mượn sách tiếng Anh. Không một chút ngần ngại, cô nhận lời vì cô cũng thấy ở anh một con người đáng hoàng.

Thiên hạ xì xào cô là “xe” của anh ta Cô không bỏ vào tai vì cô biết rõ mình là ai Có lần bạn của anh ta đến chơi, nói với lời cà rỡn “ông bà” có ý gì đó. Bị cô xạc cho một mách, rằng đừng có suy bụng ta ra bụng người Anh bạn kia có vợ ở Mỹ, vợ gởi tiền nuôi Anh ta lại chung sống với một cô gái khác như vợ chồng. Anh bạn từ luôn căn phòng nọ, không hề bén mảng đến. Cô hỏi anh rằng có giận cô đã làm mất lòng người bạn của anh. Anh thản nhiên trả lời, “Có gì đâu, nhưng tốt hơn là đừng nên nói thẳng như vậy, dễ mất lòng người!” Biết chứ, biết rằng “lời nói không mất tiền mua, lựa lời mà nói cho vừa lòng nhau”, nhưng mà lời ong tiếng ve thì cô không thềm đếm xịa Chứ nhằm mặt cô mà dám quàng xiên, thì cô chọi thẳng. Hơi đâu mà sợ mách lòng người không nề nang mình. Cô biết cô đã đặt anh vào một tình trạng khó xử.

Vợ còn ở Việt Nam, anh đang sống với đứa cháu gái, và anh chấp thuận cho cô dắt theo một em cùng đến ở với cô. Anh ta là một con người tài hoa lỗi lạc, đàn hát, soạn nhạc, làm thơ, viết văn, vẽ, nặn tượng và điêu khắc cái gì cũng biết cả. Cái tượng phật nằm vẫn còn ở Galang trong cuốn Asian "Hành Trình Tự Do", chính là do anh nặn, mặc dù anh không qua một trường lớp nào cả. Con người này có điều kiện phát triển thì không thua kém ai Bốn người ăn chung một mâm, ngủ chung một sàn. Tuy là anh là một con người rất đứng đắn, nhưng cô e rằng trèo lên thì khó, chứ rớt xuống thì mấy hồi Chỉ cần sơ sẩy trong một khoảnh khắc thì ân hận cả một đời Cô sợ mình yếu lòng chứ không hề nghi ngại tư cách của anh. Cô và em nhỏ tự tách ra ăn riêng. Cô biết cô đã làm thương tổn lòng tự ái của anh nhưng chính miệng anh từng nói anh cảm phục thái độ sống của cô cơ mà.

Từ đó hai người chẳng hề nói chuyện với nhau, ở chung nhà mà lạnh tanh

như tiền. Rồi đến một hôm, đi cắm trại Lễ Phật Đản về, cô thấy phòng đã bị ngăn đôi Anh và đưa cháu chiếm phần trước, cô và đứa nhỏ ở phía sau Anh cho con cháu vào barrack trẻ em, còn anh ăn lát quýt đâu đó cô không rõ vì chỉ ở phần sau mới có nhà bếp. Nhưng mọi thứ sinh hoạt đều xảy ra phía trước như giao thông, phân phối, vệ sinh. Chết nghèo cô rồi Phía sau là cái mương xài như một cái cống lộ thiên, sinh lầy vào mùa khô, ngập nước vào mùa mưa Không lẽ chịu vất vả lên cổ sao Hay là xuống nước nặn nỉ anh ta mở cho một lỗ chui ra phía trước. Mặt mũi nào Cô phải nhờ người bạn đắp cho con đường đi, có nhiều phòng họ tranh thủ cái bờ mương để trồng rau, họ không đồng ý cho con đường bắc qua Thế là cô vừa đi vừa nhảy như con cào cào để khỏi đạp trên rau cỏ nhà người

Không có lối ra lấy nước cung cấp mỗi buổi sáng, cô nhờ bạn nối đường ống từ máng xối vào thùng chứa Máng xối bắt từ đầu barrack đến cuối, mỗi phòng khoảng ba mét chiều ngang. Trong đó, gác trên chiếm một nửa, còn lại một mét rưỡi cho phòng trệt. Cũng may anh ta nhân đạo không thêm xài chung, nên cô trọn quyền sử dụng khúc nước trời cho này Có lúc hạn hán thì đi tắm ké ở bạn bè. Ăn cơm tháng. Đôi khi mưa chưa đủ tráng máng xối Bụi đất đen thùi lùì hòa lẫn, buồn buồn có xác con chuột chết trôi xuống. Không đổ đi mà để dành làm nước rửa chân. Lúc lười không muốn đi tắm nhờ, thì lấy khăn nhúng nước, xả đi xả lại mà lau Cái xứ nóng thiêu như lửa, không tắm mà không bị ghẻ thì đúng là da chì. Con bé chịu không nổi trở về Galang I, còn cô mắc cỡ ở lì nơi đó chịu trận. Cho đến ngày anh ta định cư ở Canada, cô chưa ra thanh lọc, số phận chưa biết sẽ về đâu Cô có làm bữa cơm đưa tiễn nhưng anh dứt khoát từ chối không nhận lời mời Anh cho hai người khác vô ở, nhất định không chịu giở bức tường Bá Linh. Cô cũng quen dần với cái hộp của cô, và ở đó cho tới hồi rời đảo

Cô mong một ngày nào đó gặp lại anh, nói cho anh thông cảm. Nếu vì chịu ơn người mà cô phải sống khác đi thì cô đã vào lều xanh từ lâu rồi Đó chỉ là một trong biết bao nhiêu trường hợp mà cô phải chịu thua thiệt trong thời gian hơn ba năm ở trại tỵ nạn nói riêng, quãng đời lưu lạc nói chung. Nói chuyện có qua có lại chợt nhớ thời chân ướt chân ráo mới đặt chân lên đảo Mỗi lần ra lãnh thư ở Galang II phải lội bộ khoảng 4 km. Đường xa, trời nắng, chưa có tiền mua cái dù như hầu hết dân tạm dung. Cô hái lá môn trùm lên đầu Mũ vậy ra da mặt ngứa rần rần. Anh nọ thương tình mới đưa cô cái dù, nói là xài đi, khi nào trả cũng được. Điệu bộ, ổng eo một hồi, cô chớp liền. Chúa nhật đó anh ta rủ cô đi biển, cô không chịu đi Thế là anh ta đòi cái dù lại Tình thì có thể cho không chứ đồ đạc thì phải có qua có lại mới toại lòng nhau Cô vẫn chưa thấm nhuần câu tục ngữ, bánh ít trao đi bánh quy trao lại, sao

Bạo động tất nhiên không phải là một phương thức giải quyết vấn đề. Nhưng

đôi lúc cũng phải xài tới nó. Cô đã va chạm không biết bao nhiêu là hạng người. Lúc cô đóng vai yếu điệu thực nữ, trí thức hiền lành, lúc chần chừ quý sự, khi cô hôn các đảng, anh chị không thua kém mấy tay sừng sỏ. Dao búa gì cũng không doạ dẫm được cô. Cùi mà, đâu có sợ lở! Con người ai mà không sợ chết, nhưng đến mức phải liều thì kẻ nào lì lợm hơn, kẻ đó thắng. Nắm được cái lý sống như thế, cô kiềm tỏa được sự sợ hãi, đánh bại ý đồ kẻ làm hại cô. Cùng lắm thì ngậm củ tỏi chứ ngán thẳng tây nào. Đã nhiều lần cô xài đòn cân não, đánh bạo đối phó với mấy tên nanh nọc. Cứ mỗi lần phải sử dụng chiêu thức đó, thì cô cảm thấy mình lùn thấp xuống đi một khúc, nhưng để tồn tại thì đành phải vậy thôi. Thắng hay bại trong những trường hợp như vậy đều làm tổn thương đến lòng tự trọng. Có lúc, chuyện qua rồi, cô vẫn còn run lập cập, nếu như gặp một tên nào đó cũng thí mạng cùi thì không lẽ cô chịu bỏ mạng một cách lẳng nhách như vậy. Cũng may là cô chưa gặp phải tên nào lì lợm thiệt muốn tự tử. Phải chi có Ba, hoặc em trai bên cạnh, cùng lắm là một bạn trai thì chuyện có lẽ cũng khác đi. Bi chừ, cho hột xoàn cô cũng không dám ba gai như thế. Mặc dù cô vẫn còn xài “cùng lắm” như một tình huống bất trắc nhất có thể xảy ra, trước khi quyết định một hành động nào đó mang tính cách táo bạo.

Một đêm toàn trại Galang II đang yên giấc, thỉnh thoảng tiếng la hét, tiếng chân chạy thỉnh thoảng. Đang trong trạng thái nửa mê nửa tỉnh, một bóng đen chui tọt vào mừng cô. Cô nghe tim hần đập bịch bịch. Hần ra dấu cô im miệng, hần cởi bỏ áo hần. Cô không hiểu gì cả, miệng cô đờ ra, muốn kêu cũng không thành tiếng. Tiện tay hần rút cái áo của cô đang máng trên vách, tròng vào. Lúc đó, phần trước phòng, P3V cùng barrack trưởng đang kiểm tra từng người hiện diện trong phòng. Anh chàng ở đằng trước báo có số lượng, và nói rằng không thấy ai đột nhập, hoặc chạy ngang qua. Cô nghe càng điếng hồn. Cái tên đang nằm trong mừng cô là ai? Hần có biết là vào đó là không có lối thông ra đằng trước? Cả barrack, trước và sau đều bị canh giữ. Theo lời yêu cầu của P3V, anh chàng phía trước tạm thời giờ bức tường Bá Linh cho họ khám xét. Cô và em gái chui ra khỏi mừng còn tên kia nằm im thin thít. Dĩ nhiên là hần bị công đi, cái áo của cô lơ lửng trên người hần, nhét không lọt con người hần vô. P3V lục tan tành đồ đạc của cô, để tìm tang vật chứng. Thì ra tên đó ăn trộm cái gì đó trên văn phòng cao uỷ, bị truy rượt phải nhào đại vào phòng cô. Thông thường thì mỗi phòng chỉ có cửa phía trước chứ không có cửa phía sau. Mất bò mới lo làm chuồng, cô nhờ bạn bè dựng dùm tấm cửa để phòng những trường hợp như vậy có thể xảy ra trong tương lai.

Lội dòng nước ngược một thời gian đã khá dai dẳng. Nhiều lúc cô cũng muốn buông xuôi cho rồi. Cái từ không, đâu phải là từ dễ thực hiện, phải không các bạn? Tuy mang cảm giác cô đơn ở phương diện nào đó, nhưng

tuyệt nhiên cô không hề cảm nhận sự cô độc. Đâu đó, có những ánh mắt tin cậy, thán phục. Ngày cô rời đảo, có một chị lớn tuổi đi cùng tàu ra tiền, chị cầm tay cô và nói, chị cảm phục cô, chị cảm thấy xấu hổ đã không giữ vững lập trường. Ôi còn lời nói chân tình, còn phần thưởng nào cao quý hơn. Nếu cô không có những người bạn giúp đỡ từ bên ngoài thì liệu cô có đứng vững được không? Hoặc giả có anh chàng nào đó rung động tần số với cô thì không biết cô có bị hỏng chân mặc dòng nước cuốn trôi

Ăn uống không đủ dinh dưỡng, sinh hoạt trong điều kiện thiếu thốn, mất vệ sinh, không bệnh thì phải là mình đồng da sắt. Bệnh không có thuốc chữa, không có người chăm sóc, bỏ mạng như chơi. Cô bị cái bệnh quái quỷ gì mà nóng thì như lửa đốt, cháy ruột cháy gan, khan cả cuống họng. Rồi đến lúc lạnh tận xương tủy. Bao nhiêu mền chiếu trùm lại vẫn run cập cậm, răng đánh bò cạp. Đi khám bệnh, sắp hàng từ tờ mờ sáng cho đến giờ mở cửa, có khi cũng không được gọi tên. Tuy mình sớm, có người còn sớm hơn. Cũng có số người khỏi cần sắp hàng cũng được khám trước. Đi tắt, đi luôn lách ngõ sau, đủ thứ cách, miễn sao được Bác sĩ sờ sờ một chút rồi phát ai nấy đều như nhau những viên thuốc trị bá bệnh. Họ phán cô bị sốt rét. Cô học được cách len lỏi Mẹ cô thường nói, đói bụng thì đầu gối phải bò, cái chân phải chạy, cái giò phải đi. Cô không chạy, không bò mà cô đi thỏ thẻ, tâm sự nỉ non. Papa rũ lòng thương xót nên ưu tiên khám cô ngoài giờ làm việc, cho thuốc bổ nữa. Đàn ông dù truy lục, trác táng đến mức nào thì trong tâm hồn họ vẫn có một khoảng để ân cần, nể nang những phụ nữ đứng đắn. Những ống kim chích chứa chất màu da cam, được bệnh nhân coi quý lắm. Có thứ lắm mới được chích thứ nước đỏ. Papa đem tới barrack lui cho cô và cô bạn mỗi người hai mũi Papa về rồi, cả hai lẫn đùng ra cười vì khoái trá là sắp bỏ khoẻ thêm rồi, không nở bẻ ngang cũng trở bẻ dọc. Không hiểu tại sao Papa lại quá tốt. Đám ra nghi ngờ hay là Papa chích nước lạnh. Trong thời gian ở đảo cô có hai ân nhân người Indo và cũng là hai người bạn thân thiết của cô. Papa trưởng phòng y tế và anh chàng tài xế xe cấp cứu. Không biết đối với các bạn khác thì thế nào, chứ riêng với cô họ là những con người đáng quý. Cho dù họ là ma quỷ nhưng họ đã mặc áo cà sa khi đến với cô.

Tất cả các thuyền nhân đến sau ngày đóng cửa đều trải qua một quá trình thanh lọc. Vừa bước chân lên Cầu Tàu là đã phải khai lý lịch với Ban đại Diện Cộng Đồng VN, một thời gian sau tuần tự lên P3V (ban an ninh trại của chính quyền sở tại) khai lại một lần nữa. Kế đến là sơ vấn với luật sư đại diện Cao Ủy Liên Hiệp Quốc, đây là bước quan trọng để minh định tư cách tỵ nạn của mỗi thuyền nhân. Yêu cầu mỗi lúc một khó khăn. Lúc đầu thuyền nhân chỉ cần chứng minh được lý do ra đi là bị phân biệt, bị ngược đãi bởi nhà cầm quyền. Sau đó yêu cầu nâng lên, thuyền nhân phải chứng tỏ là họ không thể tiếp tục sinh sống tại Việt Nam. Một sĩ quan có giấy cải tạo phóng

thích và giấy tạm cư trú bị đánh rớt với lý do là đương sự vẫn có thể tiếp tục sống với tờ giấy cho tạm trú. Thiên hạ có câu “thiệt vàng không sợ lửa,” nhưng ở trại hầu hết những người mổ bụng, tự thiêu, treo cổ vì rớt thanh lọc đều là vàng. Ý y như thế để rồi uất ức mà bỏ mạng một cách tức tưởi. Những người rớt không phải đều là những người ty nạn kinh tế và ngược lại những người đậu lại càng không phải là những người hội đủ tiêu chuẩn ty nạn chính trị.

Cô có một người quen. Cậu đang học đại học ở Sài Gòn thì Cha của cậu lôi cậu đi. Cha cậu là sĩ quan, rớt thanh lọc đợt I. Cùng hộ gia đình nên cậu rớt ăn theo. Phản uất, ngay sau khi nhận giấy quyết định, cậu đã tắm xăng thân mình và đốt lên trước văn phòng sơ vấn. Khi cậu được dập tắt, da của cậu bị lột từng mảng. Cậu không hề rên la. Trên đường chờ qua bệnh viện Pinang thì cậu đã trút hơi thở cuối cùng. Đám ma của cậu, P3V cấm không được ai đưa đám. Họ ngăn ngừa một cuộc biểu tình có thể bùng nổ. Cô đau lòng khi mất một người bạn. Cô cảm phục sự gan dạ, nhưng không tránh được sự hối tiếc rằng cậu đã hành động quá hấp tấp. Còn nước còn tát, còn khiếu nại nữa mà. Cậu con trai 23 tuổi năm đó, nơi Galang III trên một ngọn đồi Galang bây giờ ra sao?

Làm thế nào để thẩm định tư cách đạo đức của một con người? Ăn cắp, lợi dụng, bán tất cả những gì đang có kể cả sức lao động, thân xác, có phải là những hành vi vi phạm đạo đức? Ai mà đã sống qua những giờ phút đấu tranh tư tưởng thì mới hiểu và thông cảm cho những con người vì ở thế cùng họ phải chọn phương cách đó để tồn tại. Đáng thương và càng đáng phục nếu họ vẫn giữ được tâm hồn trong sáng. Cô đã lên phương án phòng thủ “cùng lắm” nếu không được chấp nhận tư cách ty nạn chính trị. Áp dụng phương châm “bằng mọi giá phải đậu thanh lọc, dứt khoát không chấp nhận bị cưỡng bách hồi hương.” Galang III sẽ là giải pháp cuối cùng, nơi mà những con người bất hạnh đã nằm lại vĩnh viễn trên con đường đi tìm tự do. Có những chuyện tưởng như bị ồ ạt được dùng như một cứu cánh. Một sự trao đổi hai bên cùng có lợi. Kẻ có tiền thì khỏi phải đem thân xác ra định giá. Cái mà có thể bị cướp đoạt bởi hải tặc Thái Lan, được đem ra đổi chác cho một tư cách ty nạn. Những người mua ít ra họ cũng giải quyết bớt nạn nhân mãi ở Galang III. Còn những người bán, có ai vui vẻ hãnh diện về sự mất mát đó. Đó là một số điển hình trong biết bao nhiêu trường hợp tận dụng những khe hở trong quá trình thanh lọc. Diện nhân đạo, ghép form, giữa kẻ đi người ở lại, giữa người có lý lịch nặng cân và người không có gì để nói... Cũng từ đó biết bao tệ nạn khác xảy ra, tiếp nối nhau. Ăn cướp, tiền đã trao mà cháo không chịu múc, tiền mất tật mang.

Cô lo lắng vô cùng, mặc dù bản thân cô bị đối xử tàn tệ tới mức khó tin trong những ngày sống ở Việt Nam, nhưng cô đã sống được và có cơ hội

kiếm tiền để ra đi. Làm thế nào chứng minh là cô không thể tiếp tục sống. Trừ phi làm một con người đang bị truy nã với tội liên quan tới chính trị chứ không phải hành sự. Cô đâu thể làm chính trị bịa đặt. Cô chọn tội hành sự phát xuất từ một nguyên nhân chính trị. Có những trường hợp bị đánh rớt vì lời khai không ăn khớp với nhau. Biết bao trường hợp có sao nói vậy lúc còn say sóng ở Cầu Tàu, sau một thời gian ở trại rút kinh nghiệm bịa ra một trường hợp lâm ly bi đát nếu không phải bị đối chiếu với hồ sơ cũ khó mà không tin. Không hiếm những trường hợp không một mảnh giấy lận lưng, khéo bịa và diễn cho giỏi thì đậu thối. Thuyền nhân bị đánh cướp, bị lật thuyền là chuyện xảy ra như cơm bữa cho nên chuyện mất giấy tờ là một chuyện tất nhiên không thể là không có. Giấy tờ cũng giả được mà, ngay ở Galang đã bị bẽ ỏ mấy tổ chức giả mạo giấy tờ. Nói chung chuyện thanh lọc chỉ là một trò chơi may rủi. Bước kế tiếp không kém phần quan trọng là thanh lọc với chính quyền Indonesia. Nếu như tình trạng của thuyền nhân chưa được thẩm định qua sơ vấn thì đây là cơ hội để nói những lời cuối cùng.

Cô nhớ lại lúc cô đang diễn tuồng, thì có anh chàng Việt Nam bung nước vào, cô ngượng chín cả ruột. Vì cô đang làm ra bộ tủi thân, rung rung nước mắt ... Lúc đầu thì chơi trò nước mắt cá sấu, càng đi vào chi tiết càng thấm nên lệ tuôn là chả một cách thiệt lòng. Giả thiệt ai mà biết!!! Thời gian căng thẳng nhất là cái đêm nghe tên mình trong danh sách xô thanh lọc ngày mai. Chỉ còn một đêm nữa là số phận của cô sẽ được định đoạt. Cái đêm dài nhất cũng phải qua, từng người một nhận bản tuyên án. Xe cấp cứu chầu chực sẵn bên ngoài, kẻ đầu người rớt ai cũng có thể ngắt xiu cả. Cái khóc, cái cười không thể phân biệt được sự thể hiện của vui mừng hay tuyệt vọng. Ở cực điểm đều giống nhau trong lối thể hiện sự bức xúc. Cầm tờ giấy chấp nhận tự cách tỵ nạn trong tay, cô đã khóc suối mướt. Không thể nào diễn tả được nỗi vui mừng cực kỳ. Chết rồi sống lại, tái sinh lần thứ hai cũng không lột tả đúng được tâm trạng của cô lúc bấy giờ. Lần đầu tiên cô thấy ông trời có con mắt.

Thủ tục kế tiếp là điền đơn xin định cư. Một lần nữa cô phải chứng minh tự cách tỵ nạn của mình với người đại diện của Mỹ, quốc gia mà cô xin tái định cư. Đâu kể hết được những dọa dẫm, tủi nhục mà cô đã khứng chịu mà viên đại diện dường như đã không tin. Quá nhiều cho một đời người, và nhất là trước mắt ông ta là một cô gái mảnh khảnh trong tà áo dài trắng. Thế nhưng cô cũng được chấp thuận. Tiến hành thủ tục y khoa và bảo lãnh. Thời kỳ đó ở Galang đã cắt hết những chương trình trợ giúp người tỵ nạn về phương diện hội nhập vào đời sống mới.

Trong thời gian chờ đợi, cô nghỉ sinh hoạt ở GDPT để lên thư viện tự học tiếng Anh hầu chuẩn bị một tư thế sẵn sàng. Thiên hạ trách hờn, phê phán

rằng cô đã lợi dụng tổ chức GDPT làm chỗ dựa. Rằng cô vô tình vô cảm, bỏ rơi đàn em đang cần cô hỗ trợ. Tuy xót dạ đau lòng, nhưng cô không thể quên coi nhẹ mục đích về sự ra đi. Tình cảm con người đối với nhau rất là quan trọng, nhưng không để tình cảm khống chế quyết định của mình, cô chấp nhận sự lạnh nhạt, oán trách. Biết làm sao hơn ? Kể lại thì nghe đơn giản như vậy, nhưng sự thật thì một ngày sống ở đảo là một ngày pháp phòng lo sợ. Mọi tai ương bất trắc luôn rình rập, sống chết là chuyện giỡn chơi. Được phái đoàn Mỹ nhận cùng đợt với cô, hầu hết mọi người đều đó chuyển đi. Còn cô chờ hoài chờ huỷ vẫn không thấy tên mình. Nhờ lục, thì mới hay rằng hồ sơ y khoa của cô lạc mất tiêu. Phải chờ thêm sáu tháng nữa. Con người thật là ích kỷ. Đã đậu rồi mà than van, trong khi số phận của những người đã bị rút thanh lọc đợt hai thì sao ? Vui hay buồn đành nuốt vào bụng. Còn quá nhiều người bất hạnh hơn cô.

Cô đến Mỹ theo diện mồ côi, được một tổ chức tin lành bảo trợ. Cô về Xứ Tuyết này để trả món nợ ân tình. Trong những ngày sắp có chuyến đi, anh ta về thăm lại quê hương. Anh là anh rể của cô bạn thân. Cô đón tiếp anh như một người anh trong căn nhà riêng. Từ lúc cô có căn nhà đó, không biết bao nhiêu lần cô phải lên tiếng đuổi đám đàn ông con trai, có vợ - chưa có vợ đến ve vãn cô. Kẻ ăn tát, người bị cấm cửa, cô vẫn là cô nhênh ngang chống chọi. Thế rồi, ngày cuối cùng anh ta còn ở VN, anh ta đến thăm cô, không chịu về. Tại sao cô không kháng cự một cách mãnh liệt như cô đã từng. Nụ hôn đầu tiên của một đời con gái mà cô đón nhận, từ một người đàn ông có vợ, mà vợ anh ta là chị ruột của bạn thân cô. Cô không hiểu sao bao năm đã cứng rắn có lập trường kiên định trong vấn đề quan hệ với đàn ông mà cô lại cho phép mình đi đồng lõa với một việc kinh khủng như vậy. Cô ghê tởm chính cô.

Sau đó, trở về Mỹ, tuần nào cũng hai lá thư, nồng nặc lời đam mê, nhớ nhung. Nào thơ, nào nhạc, nào tranh ảnh gửi tặng cô. Khốn nạn là cô cũng nhớ anh ta nữa chứ. Rõ ràng không phải là tình yêu, cũng không phải là cái chi cả, tại sao. Tại sao. Bạn gái ơi! Bạn hãy có một ngôi nhà riêng, ở một mình rồi bạn sẽ hiểu tại sao ? Việc làm của anh ta làm gia đình, họ hàng bạn thân đả kích cô. Riêng cô bạn thì vẫn tin tưởng rằng cô không bao giờ đi làm những chuyện đồi bại như vậy. Cô bạn thật tâm hay chỉ nói để củng cố, khơi dậy lương tâm của cô. Trong khi chính cô, cô không hiểu mình có phải là đang chơi với lửa. Thời cô ở đảo, anh ta là một trong những người gửi viện trợ cho cô hàng tháng. Có lần anh ta qua tận Tanjung Pinang để thăm cô. Anh mang không thiếu từ cái tấm xia răng cho đến thuốc men phòng và chữa bệnh. Thư viết hàng tuần. Cái tên của cô hầu như trong trại ai cũng biết, vì đài phát thanh đọc hàng ngày để lên nhận thư. Anh đã tạo cho cô một đời sống thoải mái trong chốn ngục tù, nhờ đó mà cô tránh né được mọi cám

dỗ. Anh đã vận động ông trưởng P3V để cho cô được thanh lọc sớm, gói gắm, dứt lốt từ Singapore Ôn nặng như núi Biết lấy gì mà trả.

Ngại Núi E Sông

Chương: 5

Anh nói với cô rằng đang ly thân với vợ. Cô không đề cập đến chuyện riêng của anh. Cô đã tường tận về gia đình anh từ cô bạn thân, khác hẳn với lời anh kể. Công bằng mà nói khi anh giúp cô, anh đâu có chắc chắn rằng cô sẽ đậu thanh lọc, dầu không rớt chằng nữa cũng chưa chắc được đi Mỹ. Vả lại, cô có Cậu, có Dì ruột ở các tiểu bang khác nữa. Như cánh chim giữa bầu trời rộng, cô có thể bay đến một phương nào hoàn toàn theo ý của cô. Anh ta thừa biết rõ điều đó, nhưng mà anh vẫn cứ giúp, và cô thì cứ tự nhiên nhận. Không chối bỏ rằng, có những đêm cô nằm mơ bị vợ anh ta rượt đòi xin tí huyết. Thức dậy mồ hôi ngập ngụa. Cô có thể làm kẻ ăn cháo đá bát, cô có thể lợi dụng anh qua những lời hứa ... Không, cô chưa hề có manh tâm đó. Định bụng rằng, nếu được Mỹ chấp nhận, cô sẽ về nơi anh ở. Nếu thật như anh ly thân và phải ly hôn trước khi cô đặt chân đến Mỹ thì cô sẵn sàng đền ơn của anh bằng chính cuộc đời của mình.

Khi cô đến Mỹ, anh và một số người trong hội nhà thờ ra đón cô. Nhà anh ở cách nơi cô về khoảng hai giờ lái xe. Anh đã lo cho cô những thứ cần thiết. Nhưng khi biết ra anh vẫn còn sống chung với vợ, thì cô nhờ hội bảo trợ can thiệp không cho anh đến chỗ cô ở nữa. Anh giận cô lắm. Biết làm sao hơn, cô không muốn một người đàn ông có mới nói cũ, vì một cô gái trẻ hơn mà bỏ rơi người vợ đã cùng anh chung sống suốt bao năm ròng. Nếu thật sự họ không thể sống chung với nhau, thì không phải là cô, mà bất cứ người đàn bà nào khác cũng có thể đi tiếp cuộc đời với anh. Trong thời gian này lý trí, tình cảm, lương tâm đấu tranh dữ dội. Cái tốt chiếm phần trội, cô vẫn là cô. Người đàn ông đó là ân nhân, là kẻ tốt bụng đối với cô. Anh ta dâng hiêng cô mọi nhu cầu cần thiết, nhưng mà trong vị trí của người vợ và các con của anh ta, thì anh ta là người như thế nào? Cô đã trút bỏ được mặc cảm tội lỗi, cái đã quàng lên cô kể từ ngày quen biết với anh.

Thấp thoáng đó đây trong quầng đời mưa gió của cô, bóng dáng của những người đàn ông xuất hiện như một vị cứu tinh, họ là ân nhân là cái lọng, mà cũng là cái thông lọng chưa biết siết lại lúc nào, đang tròng vào tâm hồn cô, ít nhiều đã để lại dấu ấn không thể nào quên. Họ luôn ca ngợi trí thông minh, bản lãnh của cô như là một lời biện bạch tại sao họ đến với cô. Không phải vì nhan sắc, không phải vì cô đối xử với họ này nọ, phải chăng chỉ là một sự

ngưỡng mộ. Khi yêu thì đâu có lý do để mà viện cớ, yêu là bởi tôi yêu, đơn giản thế thôi. Nếu tồn tại một lý do nào đó thì chính là trong tâm hồn họ đang bị dằn co bởi lý trí và con tim. Họ đến khác nhau trong tình huống, chi tiết nhưng cùng một tính cách, có vợ rồi và lại có điều kiện để đèo bồng. Tuy họ không phải là vàng thái dương soi sáng bóng tối phủ ập, họ là bảy sắc cầu vồng thoáng hiện sau cơn mưa, khi bầu trời còn đầm đây hơi nước. Cuộc nội chiến tuy không âm ỉ khốc liệt mà âm ỉ đòi hỏi kiên trì và sáng suốt. Không ba năm đại một giờ. Tuy nhiên, không ai có quyền ép cô làm bất cứ việc gì mà cô không thích. Ví dầu có sự đòi hỏi xảy ra thì chính do cô quyết định, do đó, cô phải gánh lấy hậu quả không nên đổ lỗi hoàn cảnh, oán trách người đời. Rà soát lại mình, thật tình mà nói, cô không hề có ý tưởng lợi dụng ai. Cờ hủ chẳng? Phong kiến chẳng? Sự việc chưa xảy ra là nó chưa hội đủ điều kiện để xảy ra. Không ai tài giỏi, cũng chẳng ai khờ dại, sự việc đôi lúc xảy ra như được sắp đặt. Nhưng dù sao cô cũng phải đấu tranh để chọn cho mình lối thoát. Cũng may là anh còn đang chung sống với vợ, bằng không cô đã trở thành một người cướp chồng của người đàn bà khác. Đàn bà dù cứng rắn đến đâu cũng đâu có thể trơ gan cùng tuế nguyệt trước ơn nghĩa đầm đìa đã nhận lãnh. Cũng may cho đời cô, nếu không nước Ngũ Đại Hồ cũng không rửa sạch được điều ô nhục.

Sau hai năm công trường, gần mười năm lang bạt và hơn ba năm ở trại tỵ nạn cô đã đặt bước chân lên mảnh đất mơ ước. Đây ư, vùng trời mơ ước? Cả thành phố nơi cô đến như trong giấc ngủ, im lìm trầm mặc. Michigan đang trong cơn bão tuyết, về đến chỗ ở thì đã khuya. Người ta phân bố cô chung phòng với một cô gái khác. Nhiều người tưởng cô cũng đi diện con lai, có lẽ vì tóc cô quăn, da cô tím nắng quá kỹ thời ở đảo. Lúc cô thức dậy thì cô gái đã đi làm. Căn phòng im vắng một cách đáng sợ. Nhìn ra cửa sổ, tuyết đang đổ, phủ trắng cả trời lẫn đất. Cô mơ một ngày được bắt những bông tuyết trắng tinh. Thì ngày mơ ước đó đã đến rồi nhưng cô nghe trong lòng dâng lên một nỗi buồn tênh. Cô muốn hét to lên để xuyên thủng cái im lặng đang bủa quanh cô. Dán chặt cái mặt vào khung cửa kiếng, thấm thía cái lạnh băng tuyết, hơi thở làm mù khung cửa, bên mơ đó sao. Với bộ đồ dính da và vài cuốn nhật ký, cô chẳng biết phải bắt đầu bằng cách nào đây. Lăn lộn chốn trần ai cũng khá lâu, thăng trầm vinh nhục cũng từng nếm. Tuổi xuân của cô đã đi qua tự hồi nào. Gia đình mãi là một mối lo không giây phút nào nguôi. Làm thế nào đây cứ lẩn quẩn trong trí của cô. Ngày đầu tiên ở Mỹ đúng lý ra cô nên vui mừng vì mơ ước đã trở thành sự thật. Nhưng cô cảm thấy như mình đang bị lường gạt với chính cô. Hằng hực chơi với, không biết xoay xở như thế nào đây.

Cô bạn cùng ở một nhà, qua Mỹ đã hơn hai năm, vẫn giữ chân rửa chén ở một nhà hàng ăn. Dù mưa nắng hay bão tuyết cô bạn vẫn cuốc bộ hai chuyến

đi về. Cô bạn không có trương mục ở ngân hàng cho nên mọi chi phí như điện thoại phải đem ra chợ thuê người ta viết ngân phiếu trả. Ngoài ghi được hai chữ họ và tên cô bạn không buồn biết thêm những điều gì khác hơn. Nhà không có máy hút bụi, phải mua bàn chải mà cào thảm. Cô bạn cho cô vài đồng tiền lẻ và chỉ dạy cô cách sử dụng máy giặt, máy sấy. Ít ra kẻ đi trước cũng hướng dẫn người đi sau. Cô cảm thấy đời cô thê thảm quá rồi, hóa ra có người còn bất hạnh hơn cô nữa. Chợt gặp mù dù sao cũng đỡ hăm hiu cho nhau. Những ngày đầu ở Mỹ, tứ cố vô thân, người quen biết duy nhất thì buộc phải tránh xa để bảo tồn cái gọi là đạo đức làm người. Những khó khăn cô gặp như bao nỗi khốn đốn của những người đến từ một nước nghèo, mà bản thân thì mặc khổ, rách xơ mướp. Có khác chăng cô là một cô gái quá lứa mà ôm đầy mơ ước. Bắt đầu học tiếng Anh, học được ba tháng. Trong trường có dạy luôn lái xe.

Ông thầy dạy lái xe tên là Jim. Ông già ngoài sáu mươi, đi đứng khệnh khạng, nói năng lắp bắp. Không biết vì già hay là vì một thứ bệnh nào đó. Vậy mà ông đảm nhận vai trò hướng dẫn một kẻ chưa hề biết xe hơi là gì điều khiển món vũ khí có thể gây chết người. Bí quá cũng phải học, chứ cô sợ lắm. Hai học viên được xếp vào cùng giờ lái. Thay phiên nhau, người này lái, thì người kia ngồi băng sau quan sát học hỏi thêm. Ông Jim ngồi phía trước, cạnh người lái. Một hôm cô không có giờ học lái, nhưng có ai đó không đến lớp học lái được thì ông Jim gọi cô. Mừng quá, vì mỗi tuần chỉ học lái hai lần, mỗi lần 45 phút. Được gọi học thêm cô đồng ý ngay. Nếu học trong giờ ESL thì có xe bus nhà trường đưa đón. Học thêm thì phải nhờ ai đó giúp đỡ chuyển đưa rước. Ông Jim đồng ý đến rước cô, và giao kết là cô phải tự tìm phương tiện đi về. Cô ừ tuốt luốt. Cô nghĩ tuy ông Jim nói vậy, chứ không lẽ ông để cô lội bộ sao? Ông cũng có thể lấy con đường trở về như trong lịch dạy lái thì đâu có sao? Nghĩ vậy cô hớn hờ học thêm giờ lái xe phụ trội. Hết giờ học, ông thả cô tại trường ESL. Người Mẹ cùng học với cô thì ra xe bus thành phố về. Chỗ cô ở không có xe bus ngang qua. Không biết gọi điện thoại công cộng, mà có biết chẳng nữa cũng đâu có ai mà gọi, ngoại trừ bà bảo trợ ở cách mấy chục miles. Đứng chờ ngơ giữa sân trường một hồi lâu sững sờ, chẳng biết phải làm gì. Đường về nhà xa quá là xa, mà cũng không rành nữa chứ. Đi học toàn ngồi trên xe bus trường, nó chạy tùm lum đâu có theo một tuyến nhất định. Không lẽ đứng đó mà khóc sao? Vừa đi vừa lục loại đầu óc nhớ những điểm quen thuộc. Trời đổ mưa, có mấy người Mỹ tốt bụng, ngừng xe lại hỏi. Cô sợ quá, không dám hó hé, vì biết đâu họ lợi dụng gì đó. Lặn mò cả buổi mới đến nhà, vừa đi vừa khóc. Cảm lạnh mất mấy ngày. Rút ra được một bài học giá trị. Phải chuẩn bị, đừng tin vào sự động lòng xót thương của người khác.

Nói chuyện học lái xe mới nhớ lại tai nạn kinh khủng mà cô đã gây ra. Anh

chàng tập cô lái xe, theo kinh nghiệm lâu năm, anh ta nói, chạy ra xa lộ mới học lái nhanh chóng. Cô chưa biết điều chỉnh tốc độ, chưa biết dõm thế nào cho cái xe ở chính giữa lane, mà cái anh chàng điên đó mang cô ra đùa với tử thần. Như con nai ngơ ngác, tin lời kẻ mười năm lái xe chưa hề bị phạt, chạy ra xa lộ. Ngang qua cái cầu xa lộ, chui vào, tự nhiên cô sợ, đạp thắng. Đùng, đùng, cô tưởng bánh xe bể lốp hay sao đó. Thả tay lái, mặc tình nó chạy đâu thì chạy. Xe nó nhảy qua lane ngược chiều, hai chiếc xe đang chạy tới. Một chiếc nhảy xuống lề, lộn mấy vòng. Một chiếc đụng vào xe cô. Thì ra khi cô đạp thắng, chiếc xe sau thắng không kịp đâm vào đuôi xe cô. Thiên hạ bị thương tùm lum, cái anh chàng tập cô lái cũng bị gãy cổ. Anh ta mở cửa nhảy ra khỏi xe. Cô từ chỗ tài xế, run quá không mở cửa được, bò qua chỗ anh ta vừa ngồi. Khi cảnh sát tới làm biên bản họ tưởng anh chàng là tài xế. Bằng lái uy tín, mười năm chưa bị phạt. Phần mấy tên thanh niên xe sau húc tới nên lỗi thuộc về họ, cả đám đưa nào cũng máu me đầm đìa. Kinh khủng quá! Anh chàng được xe mới, lại được bồi thường, tuy phải nằm bệnh viện. Còn cô không trầy, không sây sát chỗ nào cả.

Nghĩ cũng lạ. Lái gần mười năm rồi mà vẫn de ẹ như hạch, vậy mà lúc đó thi một cú là dính ngay. Cô xin được việc ở một xưởng may, đồng thời gả cho cô bạn lấy được bài thi để cả hai vào làm chung một chỗ. Không có tiền, nên cô xúi cô bạn mua chiếc xe nhưng cô bạn từ chối vì chưa biết lái. Thế là cô ăn toàn mì gói suốt mấy tháng dành dụm được một ngàn đồng bốn trăm năm mươi đồng. Gởi về Việt Nam xây nhà mồ cho Ba cô, còn một ngàn nhờ người bảo trợ mua giùm cho một chiếc xe để đi làm. Bà bảo trợ dẫn cô đến nhà của một tín đồ tin lành đi cùng nhà thờ với bà để mua xe. Xe tuy đã mười tuổi đời nhưng nước sơn vẫn còn bóng lưỡng, đó là điểm cô ưng ý nhất. Cái tên Plymouth sao đọc kỳ cục quá. Nhưng dù sao cũng xứng đáng với mấy tháng tiện tặn, dù kết quả là một cái mặt sần sùi, hột lớn và hột bé che kín cả làn da vốn dĩ không được sáng sủa lắm. Chiếc xe to kèn càng, cái mũi dài hơn mũi con cá ngựa. Mặc dù cô đã kéo hết cỡ, ngón chân cô vừa đủ chạm tới bàn gạ. Cô kê thêm một cái gối để ngồi mà nhìn vào người ta vẫn ngỡ là chiếc xe không người lái. Cô cung chiếc xe hết chỗ nói, sáng lau, chiều rửa, thiếu điều đắp mền cho nó ngủ nữa thôi. Cô không ngờ có một ngày cô làm chủ được một chiếc xe hơi đồ sộ như thế. Cô nhờ người thay nhớt. Có một chỗ hơi rỉ sét, cô mài tới mài lui cho láng rồi sơn quét lại. Cô chở cô bạn đi làm, và rất làm hãnh diện rằng không phải nhờ vả ai nữa. Nhưng chiếc xe đó chỉ chạy được hai tuần lễ, rồi nằm im luôn. Tiền sửa còn mắc hơn tiền mua xe. Ấy vậy chẳng? Vì bà bảo trợ từng nói với cô những người tin lành đều là đáng tin cậy. Để bù lại, bà bảo trợ vận động nhà thờ của Bà cho cô bốn ngàn đồng cộng thêm giá trị còn lại của khối sắt, họ mua cho cô chiếc xe nhỏ nhắn, xinh xắn, tuổi vừa đủ bà.

Nhiều chuyện hài hước xảy ra lúc sống chung với cô bạn. Cô muốn giúp cô bạn học tiếng Anh. Mua cuốn tự điển Việt Anh - Anh Việt về, nói rất cuống hòng mà cô bạn vẫn chưa tra được cái từ muốn tra Tiếng Việt chưa thông, làm sao mà học tiếng Anh. Không biết là cô chẳng có khả năng sư phạm hay là cô bạn thích lật từng trang hơn là hiểu alphabet là cái quái gì. Cô chưa đầu hàng thì cô bạn đã thôi không chịu học nữa. Bỏ tay thôi. Có lần đi quá lộ trên xa lộ. Cô nhờ cô bạn xem cái exit kế tiếp nằm phía tay phải hay tay trái. Cô bạn hỏi lại, xem chỗ nào trong bản đồ? Cô đâm cẩu kính với cô bạn. Nhưng rồi, khi cô bạn bị đuối vì may thành phẩm thì ít mà làm giẻ rách thì nhiều, những lúc một mình lạc bước, cô cảm thấy nhớ và ước thầm phải chỉ có cô bạn bên cạnh thì cũng đỡ tủi. Cái hơi hướm tình người mới cần thiết làm sao. Bà bảo trợ, người từng tìm mọi cách chứng minh với cô rằng tín đồ tin lành đều là người có đạo đức. Ngược lại, một người có tư cách đạo đức thì người đó phải là một tín đồ tin lành. Bà bảo trợ là con người nhân hậu. Cả gia đình bà dành thời giờ chăm lo săn sóc những người cần sự giúp đỡ bất luận sang hèn, màu da. Bà đã trích phần lớn thu lợi của mình đóng góp vào nhà thờ. Bỏ tiền túi đài thọ các sinh viên từ Nepal, Ấn Độ muốn trở thành các nhà truyền giáo, qua Mỹ học ở cái trường đại học. Gia đình bà làm chủ một công ty, nhưng họ chưa hề lái một chiếc xe mới. Họ xài đồ rất là đơn giản và bình dân. Cho dù cô có đầy đủ điều kiện vật chất, chắc chắn là cô sẽ không ban phát rộng rãi như bà. Nhưng không phải vì lòng tốt, sự ban ân đó mà khiến cô phải chịu sự lèo lái của bà, nhất là về phần tâm linh. Mặc dù cô đã từng đi nhóm ở nhà thờ tin lành một thời gian dài. Cô rất mang ơn, quý và kính trọng bà bảo trợ nhưng không vì thế mà cô cho phép mình bị mua chuộc. Bà nói với cô rằng, ngày nào bà còn biết rằng cô sẽ không được lên thiên đàng sau khi chết, thì ngày đó bà chưa an lòng. Bà thương cô, bà muốn cứu vớt cô. Chao ơi! Thật là phiền phức. Chính sự tuyên truyền đó đã làm giảm đi cái tình cảm cô giành cho gia đình bà. Tại sao lại như vậy? Nếu như cô ậm ừ đi đến nhà thờ chỉ bằng cái xác thì bà có đưa phần hồn cô lên thiên đàng? Nhiều lúc cô thành tâm mong muốn làm vui lòng bà, nhưng bà muốn lôi kéo cô bằng cách chứng tỏ rằng đạo này tốt hơn đạo kia thì ngồi đó mà mơ đi. Tại sao bà không nhìn vào lối sống chính cô để xác định cô có đủ tiêu chuẩn để được lên thiên đàng hay không, giả như bà là người được thừa lệnh phán xét. Chân lý nếu tồn tại thì chỉ có một. Tại sao bà không nghĩ có nhiều con đường để đi đến chân lý? Tín tưởng chỉ có một tôn giáo là cứu rỗi còn các tôn giáo khác thì không, thật là cực đoan. Điển hình một thí dụ, là tín đồ của một tôn giáo thì được lên thiên đàng (theo lời bà bảo trợ), cho dù có làm việc bại hoại thế nào chẳng nữa, có đúng không? Nếu đúng như vậy thì theo đạo nào chỉ chú trọng phần hình thức, là lối đóng bìa sách cho những cuốn kinh, không cần biết kinh sách giảng dạy điều gì, thực hiện ra làm sao và đóng

góp thế nào cho gia đình và xã hội Còn nếu sai, thì rõ ràng đâu nhất thiết phải là đạo nào mới tìm được chân lý mà chủ yếu con người đó vận dụng lời dạy của kinh sách như thế nào đối với cuộc sống cho chính bản thân họ và những người chung quanh. Đôi khi nhìn hành động của con người cũng chưa có thể phán xét được là họ có được lên thiên đàng hay bị đày xuống địa ngục, giả định thiên đàng địa ngục có thật, mà phải đi tìm nguyên nhân của sự việc. Lời dạy trong kinh sách được truyền tụng nhằm mục đích biến đổi nội tâm con người một cách hữu ích. Vấn đề là thức ăn dùng để nuôi sống con người, chứ đừng bắt con người phải phụng sự cho thức ăn. Ôi, chuyện tôn giáo nói hoài không hết chuyện. Nói chung, cô rất sợ những con người cực đoan trong tín ngưỡng.

Gia đình cô không phải là tín đồ Phật giáo Tuy nhiên, thời thơ ấu mẹ cô dẫn các chị em cô vào GDPT Bồng Lai làm oanh vũ, đã quy y nhưng cô chẳng nhớ pháp danh cô là gì. Đến năm mậu thân nhà cô dọn ra Đà Nẵng. Không vào được trường tiểu học công lập, mẹ cô xin cô vào trường Bồ Đề và ở đó cô gia nhập Đoàn Học Sinh Phật Tử. Lên trung học, cô không sinh hoạt ở HSPT nữa mà theo bạn bè tham gia GDPT Xuân Hòa vì nơi đó có anh chàng cô thích. Đi sinh hoạt có tính cách vui chơi, thanh niên, cô không có khái niệm rõ rệt về tôn giáo Thời gian ở Sài Gòn cô đi nhóm nhà thờ Tin lành ở Trương Minh Giảng, đi chùa Cao đài ở Minh Phụng Quận 11. Rồi qua đảo trở thành huynh trưởng cấp tẩn của GDPT. Cô đã quy y lại một lần nữa Nhận thấy cô sân si quá nhiều nên thầy mới cho cô pháp danh là Giác Tịnh, trong khi có đoàn sinh khác không biết sao thầy lại đặt pháp danh là giác đạo Thế đó cô trở thành một tín đồ Phật Giáo

Tôn giáo nào cũng nhằm cứu rỗi, giải thoát con người Nỗi khổ đau không phải là sự kiện mà là sản phẩm của con người, là phản ứng của con người đối với sự kiện xảy ra Cô tôn trọng sự tín ngưỡng của thiên hạ, dù đức tin đó nằm trong tôn giáo hay không tôn giáo Cô khâm phục những con người hướng thượng, qua sự dẫn dắt của đức tin đã làm những việc giúp người, cải thiện xã hội theo chiều hướng tốt đẹp. Riêng cô, đi chùa hay đi nhà thờ cũng chỉ là nơi để tìm sự yên ổn cho tâm hồn. Nhất là lúc xa quê hương, có một nơi lui tới để tìm lại một chút gì đó mang tính nguồn cội Đôi lúc cô ao ước có được một đức tin như những người khác, để khi thất bại, hay là những lúc hẫng hụt có nơi để hướng vọng về. Chính cô cũng cảm thấy những con người có đức tin là những người có đạo hạnh, có hồn hơn, đáng tin cậy nhưng tại sao cô không thể tìm cho mình một nơi chốn trú ngụ cho phần hồn? Cô bạn chung phòng theo đạo “sponsor”, dường như sự tín ngưỡng đó đã làm cô bạn tốt hơn trong cung cách đối xử. Cô bạn dành dụm tiền thường xuyên gửi về cho mẹ nuôi còn ở Việt Nam. Không biết khi nhận những đồng bạc đó, người mẹ nuôi có biết là đứa con mà bà đã lượm về để lo việc đồng

áng ngày nào, đã phải lở loét đôi bàn tay kỳ cọ những chồng chén bát ở nhà hàng mới kiếm được ? Tâm hồn của cô bạn trong lành và dễ thương quá. Có điều là cô bạn nhất định không ăn những món ăn cô cúng cơm ba cô. Cùng một món ăn, mỗi con người tiêu hoá khác nhau tùy theo cơ thể của họ. Ăn để nuôi cơ thể, nhưng ăn nhiều quá thì làm sao tránh khỏi bội thực. Tin quá sẽ trở thành cực đoan tránh làm sao khỏi Thây kệ thiên hạ, miễn sao họ đừng đụng chạm đến cô là được rồi

Hoài bão đã thật sự bước vào giai đoạn thực hiện. Ra ngoại quốc, xong ! Học thành tài, chuẩn bị ! Làm Mẹ một đàn con, đang treo bảng cầu phu ! Cô lập gia đình không một chút đắn đo lựa chọn. Cô gửi thư báo về gia đình tên một người, đến khi gửi thiệp về thì tên một người khác. Chồng cô chẳng tài năng như người, cũng không xấu trai dễ sợ, nhưng có được cái đức tính hiếm có ở các đảng mày râu Cô mà gặp người khác thì không tránh khỏi cảnh thượng cẳng tay hạ cẳng chân. Ông trời dường như dần dà ưu ái cô. Một đời con người có bao nhiêu giai đoạn đáng ghi nhớ ? Mới sinh ra, còn nhỏ quá, biết cái khi khô gì đâu Có nhớ chẳng là lúc lập tổ, truyền giống. Cuối cùng thì trở về cát bụi, cũng có hay bao giờ.

Ngày cô lập tổ, như một chuyện đùa nhưng có thật. Mới quen nhau không bao lâu, cô bảo anh cưới cô. Mặc dù, tuổi ngoài ba mươi nhưng xa gia đình quá lâu, cô chả biết cái mốc gì cả. Nhờ bà bảo trợ dẫn đi mua áo cưới Bà ấy thuộc phái chuộng đồ cổ, đưa cô vào mấy tiệm thrift để mua đồ secondhand. Bà bảo trợ dường như không hiểu nổi cái ý nghĩa quan trọng về cái ngày lập thân. Tuy nghèo xơ xác, làm cu li, vừa lo sắm xe, vừa gửi tiền về Việt Nam, trong nhà băng có vốn vện ngàn bạc. Cô mua luôn cái áo mới dọn trụi lủi số vốn các cùm dành dụm. Bà bảo trợ chắc nghĩ cô khùng, thây kệ! Cô không muốn thuê mượn, mượn mõi ai cả. Phải chi đời có thể cưới vài lần thì cô cũng sẵn sàng xài đồ second hand. Sau này cô mới biết là việc sắm sửa áo cưới là việc của nhà trai lợ Có lẽ ế lâu quá, nay được người chịu cưới, mừng quá nên lú lẫn. Thực ra, vì sống độc thân và tự lập nên ngay cả việc lập gia thất cô cũng nghĩ đơn giản là phải do bàn tay mình tạo ra Khi được có một cái đám cưới tạm gọi là rình rang, cô thật không ngờ. Được ông chồng trao cho hai chiếc nhẫn hột xoàn, cô cũng chả biết giá trị là bao nhiêu Lúc đó cô vui lắm. Vui không phải là được một vật có giá trị vật chất mà ở cái tính cách trân trọng, cũng đầy đủ phẩm vật mặc dù cô không có ai bên cạnh. Ngày cưới, họ đàn gái trùm lúm mình cô. Sau này thấy mấy cô con gái, con dâu nhà họ có mấy cái hột bự hơn cô nhiều, cô vẫn yêu quý những cái hột của cô.

Mới đến Mỹ không bao lâu nên bạn bè đâu mấy ai, ngoại trừ mấy người làm cùng hãng và một số em đoàn sinh GDPT chùa Linh Sơn. Tội nghiệp cô nhỏ phụ dâu mới có tí xúu mà đi phụ cho bà chị già ngoài ba mươi, chẳng xứng tí

nào Chẳng ai chỉ vẽ, tối trước ngày rước dâu, hai chị em ra tiệm Mỹ chải tóc. Tội nó chải hai cái đầu giống như hai cái tổ quạ. Đội khăn vào không được. Về nhà nhúng nước gỡ ra ép xuống nhỏ lại để quàng cái khăn vành cho vừa. Thế là cả đêm hai chị em kê gối mà dựa lưng không dám nằm sợ hư hai cái tổ chim sẻ. Gần sáng, chịu hết nổi, hai đứa hè nhau ngáy khò khò. Đang kéo gối chợt nghe tiếng chuông gọi cửa, sáng hồn thức giấc. Dòm qua cửa sổ chung cư thấy thiên hạ đàn trai áo quần bảnh bao sắp hàng trước cửa. Hai chị em chạy tới chạy lui như gà mắc đẻ. Súc miệng, lau mặt, quẹt quẹt phấn son, thay đồ. Lúc đó có một em cùng học ở college đến phụ nấu nước, lấy mấy cái bánh ngọt đãi đàn trai. Rồi mới gọi hai cái mặt ngái ngủ ra trình làng. Cái ngày đó tuyết rơi lất phất, nhằm ngày lễ Tạ ơn, lạnh vô hậu. Thiên hạ nào nỉ, nào nhung, nào dạ tùm lum tà lả. Chỉ có cô và phụ dâu là phong phanh trong tà áo dài, lóng cọng cúi gằm mặt nhắm chiếc xe hoa mà lủi tới cho lẹ. Mỗi khi nghĩ lại cô vẫn không nín cười nổi. Lớn tòng ngồng mà chả biết cái gì là cái khi gì. Đám cưới mà mua giấy về làm lồng đèn, đủ thứ kiểu con nít treo toong teng khắp nơi trong căn hộ, vừa mới thuê để có chỗ rước dâu. Lúc đãi tiệc nhà hàng chủ rể không muốn nhảy, cô dâu ham vui chạy ra nhảy tung bùng với đám nhóc, thiếu điều muốn tóc vấy bà lên. Họ hàng bên chồng hiểu không nổi cô, có phải họ vừa rước phải một con khủng. Đã đến rồi ước mơ được làm mẹ. Vừa học vừa làm và sức người có hạn, cô ngất xỉu té vào máy. Đầu may mấy mũi. Và con của cô vừa mới tượng hình cũng đã bỏ cô đi rồi. Đây là giai đoạn tăm tối nhất của một người đàn bà không biết là mình có khả năng làm mẹ hay không? Nếu không lưu lại cho đời dòng máu của mình, thì còn nghĩa lý gì? Phải chăng cô đã quá tuổi cho một vai trò làm mẹ? Đến lần thứ hai, cô quẳng bỏ tất cả, tập trung săn sóc con từ lúc nghe được nhịp đập đầu tiên cho đến khi con ra đời. Cô không ngờ cô còn có khả năng làm mẹ làm vợ. Sống quá lâu với trạng thái đè nén cảm xúc, trấn áp bản năng tự nhiên của giới tính, cô trở thành con người hầu như lãnh cảm. Lại thêm cái tính khí ngang tàng cứng cỏi làm thiên hạ cứ nghĩ cô là đàn ông. Riết hồi cô cũng tưởng mình là như thế. Con vừa được sáu tháng thì Bác sĩ phát hiện cô có bướu có thể bị ung thư. Trước đây, cô cũng bị hù bởi mấy ông bác sĩ tài ba này là con cô sẽ không được bình thường, thiếu tuổi sống... Khiến vợ chồng cô thất điên bát đảo một phen. Lần này thì sao đây? Nếu đúng như vậy thì ông trời thật đoan quá! Mới ngấp ngòai được một tí thì sắp hết đời rồi. Nghĩ là mình chẳng sống được bao lâu nữa, cô xin chồng cho phép trở lại trường để mãn nguyện ước mơ của cô. Tuy mấy ngày đầu cô có phần chới vánh, sững sờ. Nhưng dù sao thì cô cũng may mắn có được chồng và con để nói lời trấn trối, nhắn nhủ gởi gắm gia đình khôn khổ của cô còn ở Việt Nam. Chứ bệnh ở Sài Gòn, hoặc ở đảo thì trơ trọi một mình, không biết trời trần cùng ai. Chỉ thương cho thằng con còn quá bé bỏng. Âu

đó cũng là cái duyên cho cô trở lại con đường học vấn.

Sau nhiều lần thử nghiệm, người ta nói bưôu lành tính, không phải ung thư. Giá như không có báo động giả đó, thì có lẽ kiếp này cô chẳng bao giờ có cơ hội trở lại trường. Trách nhiệm oằn trên vai, cô đâu thể an nhiên đi học. Lỡ đà, cô làm tới luôn. Lúc đầu cô chỉ định học một năm, thấy dễ ăn quá phóng tiếp lên hai năm, tốt nghiệp danh dự. Nhà trường có tổ chức một buổi chiêu đãi cho các sinh viên ưu tú. Ai nấy đều được gọi lên trao huy chương và phát biểu cảm tưởng. Đó đây lời chúc tụng, tỏ bày lòng chân thành biết ơn đến các bậc ân nhân đã giúp họ thành công. Có bất hạnh chăng khi cô cảm thấy khó khăn để nói lên lòng sâu sắc biết ơn ai, ngoài người chồng đang ở nhà trông hai đứa con cho cô.

Cấp sách đến trường ở cái tuổi bên kia đời là một việc làm chướng tai gai mắt ? Hai năm đầu cô lấy lớp buổi tối, lúc chồng đi làm về trông con. Thành phần lấy lớp đêm, đa số là những người cứng tuổi, đang đi làm, muốn tìm cơ hội tiến thân. Tuy cô không cảm thấy lạc lõng vì sự chênh lệch về tuổi tác, nhưng luôn mang mặc cảm mình là người già nhất lớp. Cũng may là nhờ cái xác nhỏ con, nên tụi ngoại quốc khó mà đoán đúng cái tuổi chất thành mấy bó dư của cô. Kỳ cục nhất là lúc mang ba lô đứa thứ hai, mặc dù không ai hay biết. Xứ lạnh một phần, áo quần mấy lớp. Vả lại, chấp cả hai mẹ con cô mà so với mấy anh chị ngoại quốc thì cô cũng đâu có thể nào nặng ký hơn. Cô ngại thiên hạ xì xầm, không biết cái bà già này hiện diện ở đây làm cái giống gì ? Còn một số lớp cô phải lấy ban ngày, không có ai coi ngó hai con nhỏ. Tưởng đâu đứt đoạn dờ chừng, may đâu Mẹ nuôi sẵn lòng giữ giúp con cho cô một mùa Nhưng nhà của Mẹ nuôi ở ngược hướng đến trường, chạy đến chạy lui, chạy xuôi chạy ngược muốn sùi bọt mép. Không bà không con không họ hàng ruột thịt chỉ có người dung tốt bụng giúp đỡ. Nhiều lúc ôm con mà khóc sụt sùi. Con không hiểu gì cả, cũng hùa theo Những đêm khuya vò tai bức tóc làm bài, thường tự hỏi không biết mình có điên không. Tại sao cứ làm mãi những chuyện ngược đời

Thừa thắng xông lên, mần tiếp hai năm nữa Yêu cầu đòi hỏi cao hơn về khả năng, tài chánh, thời giờ và phương tiện. Thật là may, cái nhà vợ chồng cô mua vô tình ở về hướng một trường đại học, được cấp hai học bổng, và tìm ra được người trông coi con cái Mọi thứ như được rập vào khuôn, thuận lợi một cách bất ngờ. Tuy nhiên, có những lúc chưa tìm ra người, hoặc giờ giấc bất định thì cô phải ôm cả hai thằng nhóc lên trường cùng học với cô. Khi còn nhỏ thì tụi nó khóc chí choé, lớn lên thêm chút xíu thì phá phách tùm lum. Bị liếc ngang liếc dọc, bị nhắc khéo thiếu điều muốn cút xéo luôn, nhưng đành gờ cái mặt lì ra, chứ biết làm sao đây

Ngại Núi E Sông

Chương: 6

Trở lại trường sau gần hai mươi năm, vốn liếng tiếng Anh không bao nhiêu, nếu không hạ quyết tâm thì khó mà theo được. Nhiều lúc cái khó khiến cô muồn đầu hàng ngay. Cái khó của bài vở, của sự thiếu thốn thì giờ và tài chánh chỉ là phụ. Cái làm cô điên đầu nhất là sự chống đối, chỉ trích của một số người. Họ coi sự học của cô là một thứ trời người, không thực tế. Họ khích bác, nói cho cô nản lòng. Họ càng chống đối cô càng học cho họ biết tay. Ông trời còn không khống chế được cô huống hồ gì họ mà đòi định đoạt số phận của cô. Cứ ngỡ sau những tháng năm lặn lội ngược xuôi, cô đã chứng ngộ về thế thái nhân tình. Đúng ra cô nên ngạc nhiên nếu như thiên hạ ủng hộ việc đi học của cô. Hãy chấp nhận sự đổ kỵ như một lẽ thường tình. Nhưng mà họ vẫn khiến cô bức mình, dẫu biết rằng giận dữ như vậy là tự phóng uế cuộc sống mình. Cô tri ân những chiếc cầu nối giữa tấm lòng. Ước gì cô có cơ hội đáp đền xứng đáng.

Mỗi người một quan niệm, người ham cái cầm trong tay, kẻ ham cái giữ trong đầu. Cái giàu của người là túi bạc rủng rinh, nhà cửa rình rang -- cái giàu của người kia những gì thu lượm cho tâm hồn mình, cho những người thân yêu của mình được hạnh phúc. Có thể sau này quan niệm về sự giàu nghèo của cô sẽ thay đổi. Chỉ có những thành viên trong cùng một mái nhà chung một nồi cơm mới chịu chung hậu quả về cái quan niệm ấy. Nếu ham tiền, thì cô đã đi làm thợ làm móng, đục ra khối tiền, mặc chi phải thức sáng con mắt lo lắng bài vở trong khi thiên hạ ngáy khò khò. Thương cho chồng con cùng cô chịu cực chịu khổ. Ròng rã hơn bốn năm vừa sinh con, nuôi dạy con và mùa hè đi làm, cô đã hoàn thành chương trình bốn năm đúng như dự định.

Từ thừa bé cô đã tự cho mình là con người của kỹ thuật, cho dù cho đến bây giờ cô vẫn chưa làm được cái giống gì. Thậm chí, lái chiếc xe cũng không biết thùng xăng nằm ở phía nào. Cô không thích hợp lắm những bài văn thơ than mây khóc gió, ỉ ôi than vãn. Nhưng cũng không chối bỏ, ở trạng thái tận cùng nỗi xót xa cô xả hồn mình qua những dòng nhạc thê lương. Vậy mà trong kỳ thi tốt nghiệp cấp ba cô đứng đầu trung tâm về văn. Có lẽ cô thích hợp với dòng thơ có tinh thần chiến đấu. Miễn là hùng hực khí thế quyết chiến là hợp với cô, không cần phải biết chiến đấu cho cái gì. Càng lớn tuổi thì cái tinh thần đó càng tỷ lệ nghịch. Tuy nhiên, cái máu đây thách thức không hề giảm. Trong một kỳ thi nếu có hai bài toán chọn lựa, cô sẽ chọn bài khó cho dù kết quả như thế nào không cần thiết. Vậy là cô chọn cái ngành computer science. Tại sao? Tại vì cô vẫn là cô.

Mấy năm đầu, cô vớt sạch sẽ mấy môn liên quan đến toán hoàn toàn gọn

ghê. Cho dù cô đã mất hết kỹ năng về toán của một thời Hai mươi năm rồi, còn lại gì ? Trong các lớp đó từ thầy đến trò dòm cô với ánh mắt ngạc nhiên lẫn e dè. Điều đó đã khiến cô tự tin hơn. Bất luận bạn là ai già hay trẻ, gái hay trai, nếu bạn thật sự giỏi thì bạn sẽ được nhìn nhận. Cho dù thiên hạ nhất là đàn ông thích nhìn cái gì trên cái đầu hơn là cái gì có trong cái đầu của phụ nữ. Nhưng rồi cô đã vấp phải sai lầm trầm trọng. Giỏi toán chưa chắc giỏi về lập trình. Chính ông giáo sư cũng nói với cô rằng, hiểu khái niệm là một chuyện, còn viết chương trình là chuyện khác. Cái lớp đầu tiên về computer science đã làm cô đội ngược. Một người chưa hề đụng đến computer ngoài trừ dùng như một cái máy đánh chữ, làm sao hiểu được cái ngôn ngữ của máy móc? Tự trấn an rằng, có thể là ta chưa hiểu, chưa quen thôi. Cố gắng lên, cố gắng nữa sẽ tìm thấy sự hứng thú. Đúng thế, có những đêm chồng con yên giấc, thì đã bị cô đánh thức bởi tiếng chân nhảy thình thịch cùng tiếng hét lên “Eureka!” khi cô “run” được một program. Cũng có những đêm thức trắng mắt ếch, thâm quầng nhưng bài làm cứ bị lỗi hoài, mò mẫm không ra. Không biết hỏi ai.

Cũng có lúc nhận bài phát ra, cô không hiểu cái gì cả, không biết cái đề đòi hỏi cái gì. Chạy tới chạy lui hỏi thầy. Hiểu được đề rồi, thì không biết phải bắt đầu từ chỗ nào. Chao ơi! Lại phải chi nữa rồi! Phải chi cô còn trẻ, phải chi cô không có con dại, phải chi có ai đó để hỏi nhờ ...Càng đi sâu vào ngành computer science cô càng thấy rõ ràng là nó không thích hợp với khả năng của cô. Cô không thể quay đầu lại, đành phải phóng theo lao mà hoàn thành chương trình cử nhân. Có phải bộ não của cô đã không còn hoạt động ? Có nhiều khám phá rằng dù ở bất cứ lứa tuổi nào, não được vận dụng thường xuyên thì các tế bào thần kinh tuy không phát triển nhưng sẽ không bị liệt đi. Tại sao cô nhét không vào?

Cô bò, cô lết cho hết mấy chương trình yêu cầu, nhất định không đầu hàng. Bạn bè có người bức quá nhảy qua information system, cô thì tới đâu thì tới, quyết đi cho trọn. Đánh chết cái nết không chừa. Nếu cô dừng hẵng làm chuyện chương nghịch thiên hạ, thì cô đã chọn ngành kế toán hoặc tài chính thích hợp với khả năng của cô hơn. Năm thứ tư cô được ông Bill Gates trợ cấp tiếp tục lấy bằng cao học. Muốn được học bổng của ông vua software này thì phải là dân tộc thiểu số, cần trợ cấp, điểm phải duy trì ít nhất là 3.3, và được trường đề cử. Nhưng mà ông chỉ đãi thọ cho những ngành mà minority chưa có chỗ đứng, đó là khoa học kỹ thuật. Không biết tại sao họ lại đặt cái tên ngành thư viện là library science. Miễn có chữ science trong cái major là được. Cô định theo tiếp master ngành thư viện. Nhưng ngặt một nỗi trường của cô không có ngành này, phải đi xa hơn là điều cô không thể. Tính tới tính lui nát cái óc cũng chưa chọn được giải pháp nào. Ham cái học bổng của ông Gates quá! Nó bao gồm tiền chi dùng cho ở, đi lại, học phí,

sách vở, dụng cụ, không bị khấu trừ vào những trợ cấp học bổng khác mà bạn đang hưởng. Vả lại, hiện tại cô cũng chưa có việc làm theo cái bằng, tại sao không học nữa. Thế là đi tiếp cái ngành cô sợ trời chết. Mặc dù đã làm xong thủ tục nhập học, nhưng cô cảm thấy đã đủ cho cô lắm rồi. Cô thật sự kiệt quệ, con người tong teo ròm riết vì ăn ngủ không đủ và lại quá lo lắng. Học càng cao mà không có kinh nghiệm thì khác chi leo lên đỉnh kim tự tháp của cơ hội tìm việc. Chính yếu là cô biết mình không thể nào giỏi trong cái ngành đó. Tuy tiếc hùi hụi, nhưng phải đem cái check gửi trả lại cho Gates Millennium Scholars. Một ngày nào đó khi con cái đã trưởng thành, biết đâu cô sẽ trở lại trường. Nhưng dứt khoát không phải là cái ngành computer quái quái này.

Hai năm đầu ở Community College, khoảng cách không gian, thời gian không gây trở ngại lớn, nhưng ngôn ngữ lại là thanh chắn. Lúc cái chum sắp vỡ, không dám lấy lớp, nhưng ở không thì tiếc một học kỳ. Cô lấy đại lớp government telecourse. Học qua đài truyền hình, mượn băng về nghe xem, và mua sách để làm bài tập. Căng mắt căng tai, nghe thấy đầy đủ, nhưng óc hiểu lờ mờ. Đến lúc lấy test, trời ạ. Sáu câu trả lời cho mỗi câu hỏi mà câu nào cô cũng thấy hình như là đúng. Đến cái final, cô đã gắng học rất kỹ mà cũng như những cái test trước, dòm mấy cái chữ quen quen mà câu nào cũng vậy. Mồ hôi túa ra, cô không muốn con Bi, mà hiện tại môn đó cô đang Xi. Phải chi có con ruồi con muỗi bò đâu cô đánh đó cho rồi, phó mặc trời đất, vất óc cũng không thấy câu nào sai. Cái chum nó nhúc nhích, nó tổng nó đập, nó đòi mở nắp. Quẹt xong câu cuối cùng, nộp bài cô chạy ào ra ngoài, hồi đức lang quân đang ôm thẳng cu lớn, chờ đợi cô ngoài cửa phòng thi, chờ cô đến bệnh viện. Chắc là cu nhóc thiếu oxy quá, mẹ ngạt thì con cũng ngạt. Và chum mở nắp.

Thêm một chuyện ngớ ngẩn trong kiếp làm sinh viên già. Để hoàn thành cái bằng associate, phải có một lớp lab. Lý Hoá cơ bản là chuyện nhỏ. Cô chọn hoá vô cơ. Không ngờ những phản ứng, những công thức cấu tạo đã băng qua khoảng cách thời gian nối kết lại một cách nhuần nhuyễn. Từ cái thời cấp sách thời bé tí teo, cô có hề biết phòng thí nghiệm. Mắt thì sáng như sao, cơ hội nào để sờ cái contact lens bao giờ. Hôm đó giờ thí nghiệm các dung dịch vô cơ với các chất hữu cơ. Trong đó dùng contact lens để thử. Ông thầy giảng giải cái gì gì đó cô nghe mà không hiểu. Cô bỏ lens vào dung dịch. Vớt nó ra, dường như nó mềm đi thì phải. Cô dùng đũa khều tới khều lui, rồi xé nát nó ra, vớt vào sọt rác. Cô ghi lại kết quả thí nghiệm, tác dụng với nhau. Thật ra thì không phải vậy. Contact lens nguyên si của nó cũng đã dẻo mềm như vậy rồi. Cô cảm thấy như là cả lớp đang xì xào cái gì đó. Thì ra họ cần lens, và họ biết cô đã dùng. Ông thầy lại hỏi cô, lens đâu rồi. Thoạt đầu cô không hiểu tại sao ông hỏi. Có một số chất sau khi tham gia phản ứng thì vất

đi, có gì đâu mà hỏi với han. Ông thầy nhắc lại một lần nữa từng chữ một. Cô chỉ vào thùng rác. Ông ta khom xuống lượm, rồi đứng bật dậy, hai tay giơ lên, đầu nghiêng về một bên. Cô dần dà hiểu ra, lens đó phải giữ lại và chuyển cho người khác làm thực nghiệm. Thái độ của ông thầy làm cô điếng hồn. Dường như ông cố ghìm lời “sao mầy ngu quá là ngu vậy hả ?” Mặc dù sau đó, có một số sinh viên Việt Nam không hiểu bài đến hỏi ông, thì ông chỉ họ đến cô mà trao đổi. Không cần lấy final cô cũng đạt, nhưng mà cô vẫn không quên cái nhìn thẳng thốt và ngao ngán của ông thầy lớp hoá.

Hai năm ở community college trang bị cho một sinh viên làm quen với cung cách sinh hoạt ở bậc đại học. Nhất là sinh viên ngoại quốc, người lớn trở lại trường, cô có đủ hai tiêu chuẩn. Thủ tục vào học dễ dãi. Học phí cũng rẻ so với university. Nếu bạn ra trường hai năm với điểm số cao bạn sẽ được hưởng học bổng cho hai năm tới. Điều đó không khó khăn gì. Nhưng bên cạnh những lợi ích của việc học mở đầu ở community college, tồn tại một số bất lợi. Hai năm kế tiếp là hai năm rất là nặng nề. Cô hoàn thành 65 credit trong 4 mùa và một mùa internship. Đôi khi phải lấy một lần bốn lớp programming. Vào university sau hai năm college là bạn được xem tương đương junior. Nhưng khi vào chuyên ngành, cô phải đi lại từ level thấp nhất. Nhồi nhét một đống sách lý thuyết, rồi thực hành trong bốn học kỳ. Cho dù bắt đầu từ mức hạng chót bét mà cô vẫn không theo kịp. Vì ngành Computer Science dường như dành cho những người đã thông thạo về computer trước khi lấy lớp. Cô thì không biết cái mốc xì gì cả. Đã vậy mà cứ luôn muốn hiểu cái key word, concept. Thậm chí cô còn hỏi ông thầy offset, pivot, virtual ... nghĩa là gì ? Có những tay viết programming tài tử, xài mấy cái function, command hiểu không nổi.

Viết program giống như viết văn thôi, nhưng ngôn ngữ được dùng là ngôn ngữ đã quy ước. Sự quy ước đó không phải chỉ giữa con người với con người mà còn kết hợp với máy móc nữa. Do đó, tương tự mấy nhà viết văn nổi tiếng chưa hẳn là người có trình độ học vấn cao, thì mấy tay viết program giỏi không nhất thiết là người phải hiểu concept. Giống vậy, có kiến thức thì văn thu hút kẻ có đầu óc hơn, hiểu algorithm thì program sẽ trôi chảy hơn. Có điều là nắm vững algorithm chưa chắc sẽ viết program giỏi. Cái khó không bó mà ló cái khôn. Xưa kia, nghe thấy các bạn trẻ mượn bài nhau, cô tự nhủ “học vậy mà học không biết để làm gì nữa”. Để rồi đến phiên cô, không lên tiếng mượn mà lặng thinh rình cớ đá. Đôi lúc để cần có bài nộp đúng thời hạn cô trở thành hacker bất đắc dĩ. Thông thường thì một project được cho thời gian ít nhất là hai tuần. Cô vật lộn với nó từ khi được phát rạ. Trong khi đó mấy tên Mỹ con thành thạo trong phòng lab chơi game cho đến vài ngày cuối cùng tụi nó mới chịu phát thảo bước đầu tiên. Thầy cho phép làm theo nhóm. Cô không dám làm chung với ai, sợ lòi cái ngốc

của mình rạ Hơn nữa, cô cũng đâu có thì giờ ở lại trường để làm bài Học xong là đồng ngay về nhà, cho đỡ tốn tiền babysit. Thế mới nghiệm ra rằng, ra trường điếm cao chưa chắc đã giỏi

Đừng nói là kinh nghiệm sẽ không gặp sai lầm. Còn sống là còn gặp phải nó dài dài Không có gì xấu hổ và nhục nhã bằng gian dối và trộm cắp. Thật không đó ? Có phải chỉ khi nào bị bắt quả tang? Thêm một điều nữa trong biết bao nhiêu điều cô chột tỉnh ngộ, rằng có những điều người khác làm được mà mình dù có cố gắng thế nào cũng không làm được. Không làm được một việc chưa hẳn là thất bại, vô dụng. Hiểu sâu biết rộng cũng có một phạm vi chứ đâu thể nào rộng mênh mông bao la và sâu thăm thẳm không đáy Chấp nhận sự thật là mình không có khả năng về một lãnh vực nào đó chẳng có gì là hổ thẹn cả.

Huy hoàng là lúc sắp ra trường, chỗ này, chỗ kia mời phỏng vấn. Họ bao vé máy bay, khách sạn, ăn uống, chi dùng lật vật và nhất là được tiếp xúc với lớp người trí tuệ tuyệt vời nhất. Cô cảm thấy bốn năm dôi mài kinh sử được đền bù như thế cũng đủ cho cô lẩm ròi Những giây phút đó trải qua không bao lâu rồi phụt tắt, cô bắt đầu thu lượm thư cảm ơn. Đúng là lịch sự kiểu Mẹo Có phải người ta chê cô bóng xế chiều tà ? Về Việt Nam trở qua, nhằm lúc kinh tế đang xuống dốc, kiếm không ra việc cho cái bằng. Cô có thất vọng không ? Có chứ, một chút thôi ! Thật ra cô không mơ ước chi lắm về cái bằng cấp của cô, cô chỉ mong kiếm được một việc tương đối nhẹ nhàng thế thôi Cái chính là cô rất muốn học hỏi và muốn tạo cho mình một niềm tin trong chính bản thân cô. Hơn ai hết cô biết mình chẳng còn trẻ trung gì, kinh nghiệm không có, mơ ước gì cho cao xa Cho dù cô sẽ không kiếm được việc làm liên quan đến ngành của cô học. Cô cũng chẳng ân hận con đường cô đã chọn. Nếu hối tiếc thì chỉ những việc cô muốn làm, mà cô không cố gắng hết mình để thực hiện thôi Từng phút từng giây cô luôn luôn tận dụng mọi cơ hội, khả năng để theo đuổi mục đích đã hoạch định. Có điều là cô không được may mắn lắm. Cô tự đặt kế hoạch cho từng giai đoạn và quyết hoàn thành dù bất cứ lý do nào cũng không hủy bỏ, đầu hàng. Giấc mơ xưa tưởng chừng phải quán khăn tang, tuy tóc chẳng còn xanh nhưng con đường cũng đã về đến đích.

Khúc ca hân hoan có thể khơi dòng từ đây Mọi dự tính gần hoàn thành như kế hoạch. Đã đến rồi giờ phút vinh qui bái tổ. Sau mấy mùa hè đi làm sửa sửa đóng thùng, từ những cây bút chì đang dở, những bộ áo quần của bảo trợ cho trong những ngày đầu, cho đến những đồ dùng , máy móc điện tử ... Cô đã tận dụng hết khả năng mang xách cho phép của bốn con người Để sau đó cô mới chung hững là đã đem củi về rừng. Tám cái thùng to tổ bố, hành trang của cô Thăm về làng.

Về lại quê xưa, cảnh vật thay đổi quá nhiều Nhà cô xưa ở ngoại ô của thị

trần dọc theo quốc lộ I, nay bành trướng nuốt chửng luôn khu vực xóm làng cô. Xưa là đồng ruộng hai bên đường -- nay tấp nập, ồn ào và bụi bặm. Mất cả cái miền quê êm đềm trong thời thơ ấu của cô. Bạn bè thân quen củ tăn mạn khắp nơi Thế gian biến đổi hết thảy. Cô như một nàng Kiều nhờ thế lực của Từ Hải để luận tội kẻ lừa đảo, đền ơn người xót thương. Ngày cô đọc Kiều, cô tự hỏi tại sao Kiều lại chịu nổi cảnh gian truân ba chìm bảy nổi suốt mười mấy năm trời. Có hay đâu rằng đời của cô còn bầm dập hơn nhiều suốt cả gần hai mươi năm lận đận. Có điều cô chưa vào lầu xanh thối. Cô muốn biết về những người ngày trước đã trù dập cô. Thất vọng khi biết rằng những con người đó - kẻ bị sa thải, người bị tắt thở, kẻ đang sống bấp bênh chờ chết. Chẳng có mong nào ra hồn cả. Hóa ra những kẻ đối chọi với cô chỉ là những tên thất phu lèn quèn, vô lại. Chẳng phải cao thượng mà lòng dừng dưng. Cô không oán hờn họ, những con người vốn dĩ chẳng ra gì. Cô cũng chẳng đền ơn được những kẻ xót thương cô, bởi vì cái gánh gia đình nặng trĩu trên vai cô. Tuy đỡ phần đỡ nhưng cái nghèo vẫn chưa làm sao thoát khỏi. Chỉ một mình cô ngóc đầu lên, còn tất cả vẫn còn đang trôi vạt vờ. Một con én không làm nổi mùa xuân - một mình cô không đủ sức vực cả gia đình cô dậy. Hạnh phúc là khi ăn một miếng ngon, mặc cái áo đẹp mà không phải nghĩ đến những người thân của mình chẳng bao giờ có được những thứ đó. Trước khi ra khơi, cô cũng giấy tờ đệ đơn cho gia đình đi theo chương trình HO, đang rầm rộ dấy lên trong thời kỳ đó. Người ta trả lời chỉ có những hồ sơ của những người đã cải tạo hiện còn sống mới được cứu xét. Sau đó, tình hình thay đổi người ta đã quan tâm tới gia đình có tù nhân chết tại trại cải tạo. Thật là bất công cho gia đình cô, Ba cô bệnh quá nặng mới cho về nhà, vài bữa thì mất. Vậy mà không được. Nhờ ông John McCain can thiệp, những người tuy mất ngoài trại nhưng hậu quả từ những năm tù tội thì được xếp diện. Thế mà lúc phỏng vấn thì gia đình cô bị từ chối vì lý do sửa đổi giấy tờ. Oan kêu không thấu. Cô đã làm đơn gửi thượng nghị sĩ nhờ cứu xét. Họ nói chuyện huê vốn, bởi giấy tờ bị sửa nên gia đình cô bị từ chối. Vấn đề là nhà cô không sửa, nhưng không hiểu lý do gì phái đoàn phê là sửa đổi. Họ đề nghị cô bảo lãnh mẹ cô. Đâu cứu vẫn được gì. Nhưng để vui lòng mẹ cô, trong những ngày cuối cùng, cô đã điền đơn, để lòng nhẹ phần bức rức. Nhìn đàn em tương lai mịt mù cô thấy mình bất lực quá.

Cô đưa chồng con về thăm mộ ông ngoại. Hãnh diện quỳ trước mộ Ba cô rằng, lời hứa trước khi ra đi cô đã thực hiện xong. Đứa con gái mà ngày Ba mất, chui rúc như một con gián thì nay cô đã nên gia thất có chồng, có con về đây thăm Bà Bầu trời quê hương xanh ngát, nhưng mà sao lòng cô ảm đạm quá. Làn da trắng trẻo hồng hào của những con người từ xứ tuyết trở về cách biệt với sự lam lũ của quê nghèo. Vài đồng bạc, dăm món quà đâu có thể thay đổi được gì cho cuộc sống của các em. Các em bé kia ơi! Hãy nuôi

duyệt trong lòng một niềm tin rằng một ngày nào đó các em sẽ từ bỏ cái lốt nghèo nàn đói rách. Mặc dù hiện tại các em chỉ là những con chim cuộc bé xiu, có cánh mà không thể nào bay, sống chui nhủi trong các bụi gai rậm rịt. Hãy chấp cánh đời mình bằng mơ ước các em ạ. Ước mơ không dừng ở sự chấp nhận kiếp gà thấp bé chui rúc trong sân chuồng tắm tối. Mà mơ rằng một ngày nào đó các em sẽ bay cao lên như những con đại bàng thẳng cánh giữa bầu trời bao la

An Trường, cái làng nghèo nhất ở Gò Nổi là quê hương của Ba cô. Trong ký ức mờ mờ của một đứa trẻ, cô nhớ An Trường trong thời chiến tranh với những hàng rào áp chiến lược. Rồi con sông bên bồi bên lở đã lôi cái miếu bên cạnh bờ sông đổ ập. An Trường của những ngày Ba cô đóng ở đồn Phú Phong trong thời kỳ tái thiết với những ngôi nhà ván đơn sơ như những cái nấm giữa một vùng đất trắng. An Trường với những ngày sau chiến tranh, dân vốn đã nghèo lại càng nghèo hơn. Mỗi sáng sớm cô trông thấy phái đoàn chân đất, áo vải may từ những bao cát của những căn hầm còn sót lại, ở quê nội lũ lượt ngang qua nhà. Họ thường ghé nhà cô để uống nước lấy sức đi tiếp. Những người quê nội cô, miếng giẻ để vá áo cũng không có. Mới đây cô có dịp nhìn An Trường qua một số hình ảnh của những người Mỹ đã từng chiến đấu ở Gò Nổi. Ôi thương quá mảnh đất nghèo, nơi đã sản sinh ra Ba cô. Chín cô lớn lắm, tâm cô sắt son lắm, nhưng đến bây giờ cô vẫn chưa làm được gì cho quê hương cô. Thời gian cô sống ở Sài Gòn tương đương với thời gian cô ở Mỹ cho tới nay. Khoảng thời gian sau này Việt Nam thay đổi quá nhanh, càng nói rộng khoảng chênh lệch giữa giàu và nghèo. Nhưng lẽ lỗi làm việc chẳng hề thay đổi. Vẫn cái thói trịch thượng, hám đối. Trước khi về, suốt mấy năm liền cô triền miên với giấc mơ hồi hương. Không hiểu sao, chuyến về đã khiến cô cảm thấy như đã đánh mất cái gì đó thiêng liêng mà cô đã từ lâu phụng thờ. Cô đứng giữa quê nhà mà tưởng mình là khách vắng lại

Bạn bè thời Đà Nẵng, nghe tin cô về đã chuẩn bị hàng tháng trước đó, tụ tập đông đủ để đón rước cô. Nhưng cô viện lý do giờ bay không nhất định, và chỉ đến dự buổi họp mặt và rong chơi trong một ngày. Lẽ ra cô nên nói lời cảm ơn theo phép lịch sự, nhưng trong lòng cô ghen ghen. Cô thật sự không ngờ bạn bè trân trọng cô đến thế. Cô yêu quê hương, trọng nghĩa bạn, tình người, nhưng sự nồng nhiệt tiếp rước khiến cô chạnh lòng nghĩ đến quá khứ, một cõi u hoài. Ngày đó ... mà thôi, nói làm gì cho thêm đau lòng. Ngày xưa, có đám con nít làm tưởng cô là việt kiều. Vì cái thời đó cô cần cái mã bên ngoài để tạo chỗ đứng trong lòng người. Lấy áo che bụng rỗng. Ngày nay cô về, thì bạn bè hỏi cô rằng, “Không lẽ bên Mỹ không có áo quần kiều cộ ...?” Đúng ra là cô đã mua sắm, tân trang lại cho cả gia đình cô trước khi ra mắt họ hàng sau một thời gian dài xa cách. Mà họ cũng chưa hài lòng. Có

lẽ họ chờ đợi bà đầm ông tây nào đó, chứ không phải mấy người ốm đói, ròm riết trong những bộ đồ đơn giản như gia đình cô đang mặc. Thật tình thì ngay với chính gia đình cô, cô cũng cảm thấy cái khoảng hở. Phải chăng cô đã tự rào kềm gai quanh mình, không muốn ai vượt quá giới hạn? Như kẻ mới từ bên ngoài nắng chói chang, bước vào nhà, cô không nhìn thấy gì cả ngoài những con đom đóm lập lòe. Đúng ra thì cô đang cố gắng điều chỉnh tầm nhìn để nhận định rõ nét về những người đã từng chiếm một vị trí trong tâm hồn cô. Cô không đủ thì giờ để nối kết cảm xúc vượt qua chặng thời gian đầy những chập chùng trắc trở. Do đó, tránh làm sao được cái cảm giác xa lạ trong buổi đầu gặp gỡ trở lại.

Thương lắm quê nghèo, thương lắm những con người vất vả. Cô thật sự không biết thể hiện bên ngoài thế nào cho xứng hợp. Thiên hạ trách cô hờ hững, lạnh lùng, không thể hiện tình cảm ... Có biết đâu rằng bên trong cô gào thét, trào dâng nỗi khát khao một cái gì đó không thể diễn đạt ồ ạt qua lời nói, quà cáp ... mà là một ánh mắt, một thái độ lặng thinh ẩn chứa muôn ngàn sự cảm thông. Nếu như lúc cô ra đi mất xác thì sao. Cô về rồi cô lại ra đi, trả lại các người sự yên vui của họ, và cô mang thêm một nỗi buồn miên man. Năm tuần lễ, cô vẫn chưa thật sự tận hưởng niềm vui hồi hương. Ngoại cảnh đã làm cô choáng váng. Những người cô lên danh sách gặp lại không gặp. Tốt hơn hết là đừng bao giờ gặp lại. Hy vọng là cô đã không làm buồn lòng những ai đã hướng vọng về cô. Trong đám bạn cô, có kẻ là ông này bà nọ từ cái thửa cô còn cù bắt cù bơ nơi quê nhà. Kẻ có danh phận người có của. Thật sự thì cô hân hoan khi biết được bạn bè khá giả, để lương tâm cô không phải áy náy. Vinh dự được làm bạn, nếu như tâm hồn họ muôn thửa không dao động bởi các ái lực kia. So với họ, rõ ràng cô chẳng bằng ai, nhưng cô cảm thấy vui mừng rằng cô đã thoát ra khỏi vũng lầy. Cô dòm những người bạn xơ xác tả tơi mà liên tưởng đến số phận của mình, nếu như cô đã cúi đầu chấp nhận. Thảm cảm ơn các bạn đó, không vì sự sa cơ thất thế của mình, đã dẹp bỏ tự ái đến tham dự. Mặc dầu cô chẳng giúp đỡ được gì cho ai.

Chẳng còn đâu bờ ao, vườn ổi, cây cam, gốc xoài, cây mận, những nhánh lựu dẻo cong nặng trĩu. Đâu rồi hương thơm của hoa cau, bưởi, ô mai, thầu đâu... Mỗi mùi là một nỗi nhớ bí ẩn dịu kỳ. Đâu rồi mùi quê hương? Tất cả đều biến mất. Cô e sợ rằng những cái mới vô tình này sẽ thay thế hình ảnh đẹp đẽ của một miền quê thời thơ ấu trong ký ức mình. Nếu ở đó không còn có gia đình cô, không có hài cốt của Ba cô, cô chẳng bao giờ mong mỏi được trở lại. Cô không hiểu tại sao có câu hát ca dao “thương cha nhớ mẹ thì về, nhược bằng thương kiếng nhớ quê thì đừng.” Thương cha mẹ là chuyện tất nhiên, thương kiếng nhớ quê là một điều mà kẻ tha phương nào cũng phải mang. Quê hương, nỗi nhớ triền miên, dù cho không còn một người thân nào

ta cũng muốn trở lại, tại sao là dừng ? Riêng cô không muốn về chỉ vì cô cảm thấy không chịu đựng được và không muốn làm người khác thất vọng. Mới đây thôi, cô nghĩ thầm tai họa giáng lên đầu cô chắc cũng đủ rồi Chỉ còn cái chết nữa là thôi. Ầm một cái, bị xe đụng sống đi chết lại Không ngờ cái miệng của cô nó độc thật. Nếu ngày hôm đó cô chết đi thì đất trời chẳng có gì đổi thay Hai đứa con cô khôn lắm thì hỏi được câu “Mẹ đâu ?” vài hôm rồi cũng sẽ lãng quên. Một kiếp người sao quá mong manh? Trong cái rủi có vận may Được bồi thường . Sẵn dịp ở nhà dạy dỗ con cái và chờ cơ hội làm giàu Bằng cách nào đây, nghĩ hoài chưa rã Đã bao lần trong đời, có lúc cô thốt nên lời, khi lẩm bẩm, lúc nghĩ suy rằng “giá như”, “nếu mà”, “ước chi” ... để so bì, than trách nhân thế, đổ lỗi hoàn cảnh. Chẳng giúp ích gì mà chỉ giết mòn cuộc sống của mình thôi Có mơ ước thì phải tự đứng dậy bắt tay vào, không thôi mơ ước chỉ là ước mơ hão Có những điều chẳng cầu mong, mà lại phải đối chọi thì đừng chạy trốn hoặc đầu hàng. Đối diện với sự thật, tìm hiểu và rút tĩa kinh nghiệm học hỏi để vững chãi thêm. Đó là những điều cô tâm niệm, nhưng áp dụng cho cuộc sống đâu phải là chuyện dễ như nói Dù sao đi nữa thì cô cũng đã nhìn nhận được đâu là ánh sáng và đâu là bóng tối

Tháng rộng ngày dài, vui buồn, sướng khổ khó mà lường trước. May rủi là chuyện của đời, còn cô ráng sống chặt chiu quý trọng từng giây phút, biết trân trọng những gì hiện hữu, vì cô biết rằng nó tuy chẳng nhằm nhò gì so với thiên hạ, nhưng cả một thiên đường mơ ước với biết bao nhiêu người khác, trong đó có cả gia đình cô còn lại ở Việt Nam. Cô tri ân những tấm lòng rộng mở và luôn cầu nguyện sự an vui đến với họ. Nỗ lực nuôi dạy hai đứa con nên người là mục đích còn lại của đời cô. Được sống và sống tự do là quý nhất rồi Bất hạnh nếu phải xảy ra nữa, thì không phải vì bản thân cô bị trừng phạt cho hành vi của mình, mà hãy coi như là một sự thử thách trước khi cô nhận lãnh một ân thưởng nào đó.

Hết

Nguồn: tuoitho.org

Người đăng: Thành Viên VNthuquan

Thời gian: 27/12/2003 9:26:54 SA